

TROSEČNÍCI POLÁRNÍHO MOŘE

Dolní Lomná 13. - 19. 7. 2019

Ondřej Šimik

Celotáborová hra „Trosečníci polárního moře“¹ je vystavěna na motivy stejnojmenné knihy Františka Běhounka, fyzika, vědce a účastníka polární výpravy k severnímu pólu v roce 1928. Před 91 lety na své cestě do polárních pustin ztroskotala vzducholod' Italia. Část posádky zemřela (jejich těla, stejně jako celá loď) se nikdy nenašla, část posádky, v níž byl i František Běhounek, přežila. Příběh líčí dramatické události trosečníků, kteří skončili na kře ledové. Brzy se rozjely snahy o jejich záchranu. Trosečníci museli prokázat některé silné vlastnosti, na druhou stranu bojovali se svými slabostmi - tak, jako každý člověk. Na pozadí tohoto příběhu se v průběhu hry budeme zamýšlet i nad vybranými tématy, která se týkají našeho života i dnes a podíváme se, co k nim říká kniha knih, Bible.

Hra byla poprvé v této formě realizována na letním stanovém táboře dorostu Křesťanského sboru Český Těšín a jeho přátel ve dnech 13. - 19. července 2019. Inspirací k jednotlivým zamyšlením a názvům některých etap byl také manuál stejnojmenné táborové hry Jiřího Krejčího z roku 2005, na němž jsem byl tehdy jako pomocný vedoucí.

Celotáborová hra je rozdělena do šesti hlavních etap, přičemž každá etapa obsahuje několik dílčích her. Jednotlivé etapy se dají rozdělit na odpolední a dopolední část (dle potřeby a počasí).

Seznam etap:

1. etapa: ZTROSLOTÁNÍ
2. etapa: TROSEČNÍCI NA KŘE LEDOVÉ
3. etapa: ZKLAMÁNÍ
4. etapa: NAVÁZÁNÍ SPOJENÍ/ČEKÁNÍ
5. etapa: ZÁCHRANNÉ AKCE
6. etapa: ZACHRÁNĚNÍ

---

¹Zdroj obrázku na úvodní straně:

<http://www.daildeli.cz/ilustrace/11junek/11behounek5/16.jpg>

Seznam zamyšlení k jednotlivým etapám:

1. etapa: LIDSKÉ PÁDY A BOŽÍ ODPUŠTĚNÍ

2. etapa: NADĚJE, ANEB KDO HLEDÁ, NAJDE

3. etapa: ZKLAMÁNÍ Z LIDÍ A DŮVĚRA V HOSPODINA

4. etapa: (NE)TRPĚLIVOST A ČEKÁNÍ

5. etapa: POMOC DRUHÝM

6. etapa: KRISTOVA ZÁCHRANA A VÍTĚZSTVÍ

Účastníci tábora budou rozdělení do 4 skupin po 5-6 dětech. Za vítězství v etapě budou 4 body, za druhé místo 3 body, za třetí 2 body, za čtvrté 1 bod.

BODOVÁNÍ:

Skupina	1. etapa	2. etapa	3. etapa	4. etapa	5. etapa	6. etapa	CELKEM
1							
2							
3							
4							

1. etapa: ZTROSOTÁNÍ (sobota 13. 7. 2019)

Libreto z knihy: *Nad nekonečnou ledovou pokrývkou polárního moře rachotily letecké motory. Malá vzducholod' se statečně probíjela kupředu přes silný jihozápadní vítr, který ji ustavičně srážel z její cesty a zaháněl na východ. Vracela se od severního pólu a měla za sebou už 55 hodin letu. V půl páté ráno 23. května 1928 opustila se šestnácti muži na palubě hangár v zátoce Kingsbay na západních březích Špicberků. Letěla na severozápad přes zamrzlé Grónské moře, dosáhla ohromného Grónského ostrova u Bridgmannova mysu a odtamtud zamířila přímo k pólu. Tehdy měla vítr v zádech a letěla rychle k cíli. Krátce po půlnoci zakroužila nad severní točnou. Byl stálý polární den, ale těžká mlha zastírala pohled na slunce. Pod sebou viděla posádka vzducholodi jen nekonečnou smutně šedou plochu polárního ledu. Měla v úmyslu zastavit nad ním vzducholod' a spustit několik mužů se zásobami a přístroji na severní pól. Měli na něm zůstat týden a za tu dobu přesně proměřit zemský magnetismus, zemskou tíži a hloubku oceánu. Vzducholod' se pro ně potom měla vrátit. Vítr, který neustal ani na minutu, zmařil tento plán. Dvě hodiny kroužila vzducholod' nad točnou, sestoupila až na sto padesát metrů nad „pack-ice“, mořský led zbrázděný průrvami a posetý dlouhými hřebeny nízkých ker, ale přistát nemohla. Velitelé se radili, co udělat, jak bezpečně přistát, padly návrhy letět až ke kanadským břehům, ale kvůli nevyzpytatelnému větru byly zavrženy. „Bude lépe, vrátíme-li se do Kingsbay,“ radil meteorolog výpravy Malgrem. „Dokončíme aspoň podle plánu všechny vědecké práce!“ Nobile, velitel výpravy, uposlechl jeho rady a dal povel k návratu. „Směr?“ tázal se kapitán Mariano, velitelův zástupce. Od severního pólu vedou všechny cesty k jihu. Pětadvacátý východní poledník!“ nařídil Nobile. To nebyla nejpřímější cesta do přístavu, ale v tomto směru leželo polární moře, které dosud žádná výprava nespatriila. Co když tam bude*

neznámý ostrov? Až dosud letěla vzducholod' „Italia“ jen nad zamrzlým polárním mořem. Nikde ani čtvereční metr nové země.

Ale počasí nepřálo. Vítr neměnil směr, jak to slíbil Malmgren. Naopak, ještě zesílil a ustavičně srážel vzducholod' k východu. Už nebyli na pětadvacátém poledníku, spíše na třicátém a dvaatřicátém. Půjde-li to takhle dále, skončí vzducholod' svůj let na zemi Františka Josefa místo na Špicberkách. Navíc ještě přidala se k větru mlha, a co horšího – námraza, postrach všech letců. Na drátech antény už se usadil led a obalil je válcem silným pět centimetrů. Nebylo možno déle váhat. Životy šestnácti mužů posádky byly cennější než všechny „země Mussoliniho“. Vrtule motorů vrhaly kusy ledu na obal vzducholodi. Trhaly jej jako střelba z kulometu. Správkař Alessandrini zasahoval s lepem a kusem hedvábí, ale nadlouho nebylo možno spoléhat, že se trhlina zacelí a že led nepronikne i dovnitř, do obalu balonetů, naplněných drahocenným vodíkem, nosnou silou „Italie“.

Na pětadesáté rovnoběžce nařídil Nobile přímý směr do Kingsbay. Návrat od pólu trval už dvacet hodin a zátoka Kingsbay byla stále ještě v nedohlednu. Protivítr, ustavičně sílící, srážel postup vzducholodi na pouhých pětadvaceti kilometrech za hodinu. Malmgren byl zneklidněn. Jeho předpověď o změně směru větru se nechtěla splnit. Třetí motor byl spuštěn ve 20 hodin 24. května*). Spotřeba benzínu dvojnásobně vzrostla, ale rychlost stoupla jen o 15 kilometrů! Ustaraný Nobile chtěl vypnout třetí motor. Co když budou mít nepříznivé počasí v Kingsbay, vzducholod' nebude moci přistát a bude musit ještě několik hodin setrvat ve vzduchu? Pak už nebude mít dost benzínu! Malmgren však trval na svém požadavku. Pásmo, v kterém vzducholod' plula, bylo z hlediska meteorologova zvláště nebezpečné. Pryč z něho co nejrychleji! Letělo se tedy dále s třemi motory až do tři čtvrtě na deset 25. května. V tu chvíli napolo spící inženýr Trojani, který stál u výškových kormidel, učinil zcela mechanicky obvyklý obrat kolem, aby udržel vzducholod' ve vodorovné poloze*). Obrat byl trochu příliš prudký a sklonil před' „Italie“ k ledu. Kormidlo se zaseklo a vzdorovalo všemu úsilí muže, vyburcovaného náhle k plné bdělosti, , uvést je do správné polohy. Na jeho zoufalý výkřik přiskočil nadporučík Viglieri, silný mladý muž, a jediným úderem plochou rukou kormidlo uvolnil. Mariano zatím dal zvonkovým telegrafem povel motoristům, aby zastavili motory – měl právě velení. Motoristé pohotově uposlechli zvonku telegrafu. Motory ztichly, vrtule se přestaly otáčet. Bylo na čase. Pod vzducholodí rýsoval se již pack-ice v hrozivé blízkosti. Spěla k němu, hnána setrvačností, ještě několik vteřin; zdálo se, že v příštím okamžiku na něj narazí. Mariano dal vyhodit několik plechovek s benzínem otevřenými dveřmi kabiny.

Ale bylo to zbytečné opatření. Vzducholod' byla lehčí než vzduch, který vytlačovala svým objemem, a jakmile pominul účinek motorů, podlehla zákonu Archimédovu a začala stoupat. Prorazila vrstvou mlhy ve výši 900 metrů a zanechala ji pod sebou jako ohromnou měkkou vrstvu vaty, prostírající se na všechny strany až k obzoru. Hlavní mechanik Cecioni zatím využil toho, že motory neběží, rozebral výškové kormidlo a vyčistil je od ledu, který mu vadil v pohybu. Na rozkaz generála Nobila, který se vzbudil, když utichl rachot motorů, a

zúčastnil se činně všech dalších opatření, spustil také přes okraj kabiny vlečný řetěz. Byl to spíše ohromný kovový rúženec než řetěz; vážil téměř tři sta kilogramů a měl při přistání vzducholodi důležitý úkol proměnlivé přítěže; jakmile se vzducholod' příliš prudce přiblížila k zemi, spočinul konec řetězu na zemi a vzducholodi se ulehčilo o váhu těch jeho článků, které ležely na zemi. Po půlhodinovém klidu se „Italia“ vydala opět na cestu. Zdálo se, že vítr trochu polevil, a Nobile dal proto spustit jen dva motory. Počítal, že někdy kolem patnácté nebo šestnácté hodiny dorazí „Italia“ do Kingsbay.

Vzducholod' opustila modré nebe a sestoupila mlhavou vrstvou znovu k ledu. Museli vidět na pack-ice, jinak nemohli kontrolovat ani směr, ani rychlost letu. Čas ubíhal nesmírně pomalu. Pohled slídovými okénky byl jednotvárný a stále stejný: šedobílý pack-ice. Vzducholod' nad ním letěla ve výšce 300 metrů. „Jsme těžcí!“ Klid, který vládl až dosud ve velitelské kabině, změnil se jako kouzlem. Nobile, jenž se právě chystal se stopkami v ruce změřit výšku vzducholodi nad pack-icem*), skočil k tlakovému výškoměru. Jeho ručička letěla k nule se závratnou rychlostí, vzducholod' klesala o půl metru za každou vteřinu! Nebylo potřebí dávat rozkazy; muži ve velitelské kabině byli zkušení letci a věděli sami co dělat. Zatímco Trojani zvonil na motoristy, aby vystupňovali obrátky a spustili třetí motor, a snažil se tak ulehčit vzducholodi dynamicky, prací vrtulí, vrhl se Cecioni k lanu, na němž visel těžký přistávací řetěz. Se zoufalou tváří se je snažil uvolnit a spustit řetěz na pack-ice, ale lano se zapletlo a nechtělo povolit. Běhounek mu přichvátal na pomoc a Nobile na něho křičel, aby lano raději přeřízl. Odolalo noži a povolilo, teprve když se konec řetězu zaklesl mezi ledové balvany a jako mocná uzda strhl příd' vzducholodi dolů, přispívá ke zkáze velitelské kabiny. Mezitím vzducholod' klesala dále, s přídí vysoko zdviženou k zatažené obloze. Ačkoli motoristé ihned uposlechli rozkazu, nebyla zvýšená práce strojů nic platná. Klesání pokračovalo a pack-ice se blížil hroznou rychlostí. Ted' mohla být velká rychlost vzducholodi jen na škodu. Telegraf zazvonil opačný rozkaz, zastavit okamžitě všechny motory! Zadní a pravý motor uposlechl ihned, levý ještě pracoval. Mariano, zrudlý v tváři, ale jinak klidný, vyklonil se z okénka a křičel na Carattiho: „Zastav stroj!“, zapomínaje, že v hluku motoru ho nemůže jeho druh slyšet.

Všechno se událo neobyčejně rychle. Jak dlouho trval ten pád z výše 300 metrů? Nikdo to nedovedl přesně říci. Dvě minuty, snad tři, jistě ne déle než pět. Před kormidelníkem náhle vyrostly ostré ledové kry. Pustil kolo a zoufale rozhodil rukama. Nobile se vrhl k opuštěnému kolu, domníváje se, že bude moci něco zachránit. Nezbyl k tomu ani čas, ani možnost. I Carattiho motor mezitím umlkl. Nešťastná vzducholod', hnaná jen větrem, přestala kormidlo poslouchat. Než se mohl Nobile chopit kola v marném úmyslu stočit vzducholod' k rovnější ledové ploše, narazil zadní motor na led. Utrhl se i se svým mužem, který byl na místě mrtev. Ulehčená zád' se pozvedla, na řadu přišla příd'. Kabina narazila na kru, poskočila a s příšerným rachotem se počala smýkat hlubokým sněhem, který do ní ze všech stran vnikal roztříštěnými plátěnými stěnami. Pro muže, kteří dleli uvnitř, byla to chvíle největší hrůzy.

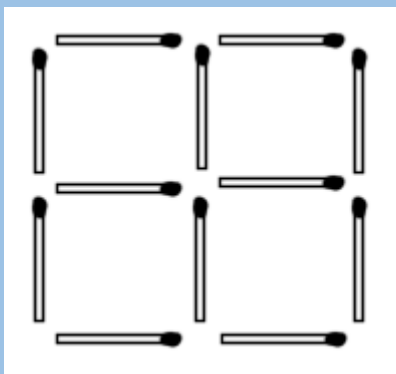
Nebyli s to ihned si uvědomit, co se děje, cítili jen hrozný tlak sněhu a ledu na svém těle a otřesy podlahy pod nohama. Zdálo se jim, že to trvá nesmírně dlouho, ačkoli přistávací řetěz učinil zakrátko konec veškerému pohybu vzducholodi po krách: zasekl se mezi ledové balvany, rozházené v divokém zmatku, a odtrhl poslední zbytky kabiny od trupu vzducholodi. Muži z kabiny, rozsetí po ledě, namáhavě se zvedali a střásali s tváří a šatů sních. Jen dva z nich zůstali bezmocně ležet, Nobile a Cecioni. Oba měli zlomenou nohu. Vzducholod' s přídí směřující vzhůru těžkopádně stoupala k zamračenému nebi. Její stěny byly zborcené, místo, odkud byla odtržena velitelská kabina, podobalo se rozervané hrudi obrovského ptáka. Na lávce levého motoru stál Arduino nehnutě jako socha. Snad uvažoval, nemá-li seskočit dolů ke svým druhům. Ale čas k rozmýšlení byl jen velmi krátký. Vzducholod' rychle stoupala a v několika vteřinách zmizela v mlze, unášejíc s sebou šest mužů.

Popis hry:

Etapa začne tím, že skupina bude mít za úkol vyřešit tři „vědecké“ úkoly (jako vědci, kteří byli na palubě Itálie). Tyto úkoly budou představovat hlavolamy, jelikož vědci si musejí často „lámat hlavu“.²

Hlavolam 1: sirkový

Úkolem je přesunout **tři** sirky tak, aby se na obrázku nacházely pouze **tři čtverce** složené ze sirek.

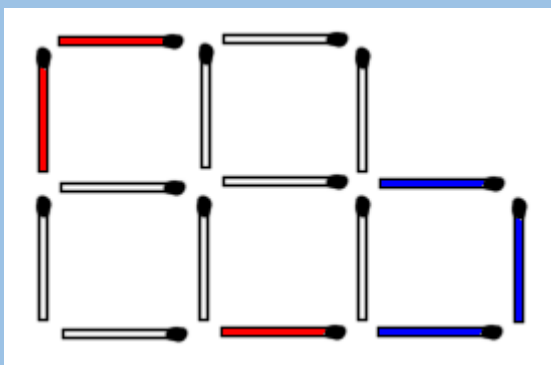

Nápověda: Z jednoho čtverce vezmeme 2 sirky a z jiného 1 sirku.

Řešení:

---

² Zdroj hlavolamů: <https://hadanky-a-hlavolamy.webnode.cz/>

Hlavlom 2: Který je den?

Který den by byl zítra, kdyby včera bylo pět dní před dnem, který je po nedělním zítřku?

Nápověda: nedělní zítřek = pondělí

Řešení: **SOBOTA**

Hlavlom řešíme „odzadu“: Den označený jako "Nedělní zítřek" je **pondělí**. Den "po nedělním zítřku" je tedy **úterý**. "Pět dní před dnem" (den je tedy úterý) je tedy **čtvrtek**. Včera byl tedy čtvrtek, takže dnes je **pátek**. Proto zítra je **sobota**.

Hlavlom 3: Hádanka

Tomáš dluží svému známému 73Kč. Přesně tuto částku (73Kč) svému kamarádovi také vrátí v hotovosti, ale nedá mu žádnou jednokorunovou minci. Jak to udělá?

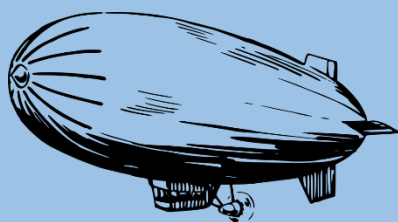
Nápověda: Použije více dvoukorunových mincí.

Řešení: např. 1x 50Kč, 1x 10Kč, 1x 5Kč a 4x 2kč

Uvedené úkoly budou moci řešit v libovolném pořadí. Počítá se čas, který je potřeba k vyřešení jednotlivých hlavlomů. Za nápovědu bude časová penalizace (v řádu minut dle situace). Pokud hlavlom nevyřeší, bude za každý nevyřešený následovat penalizace dvojnásobná než penalizace za nápovědu. Na základě času řešení jednotlivých úkolů vzniknou mezi družinami časové odstupy, které se přenesou do další části hry.

Hra bude pokračovat zprávou pro skupinu, kterou jim sdělí vedoucí, že mají pokračovat po cestě značené obrázkem vzducholodi. Na trase (délka cca do 1 km) budou nenápadně (ale viditelně) ukrytá jména členů části posádky, která ztroskotala.

Obrázek vzducholodi:

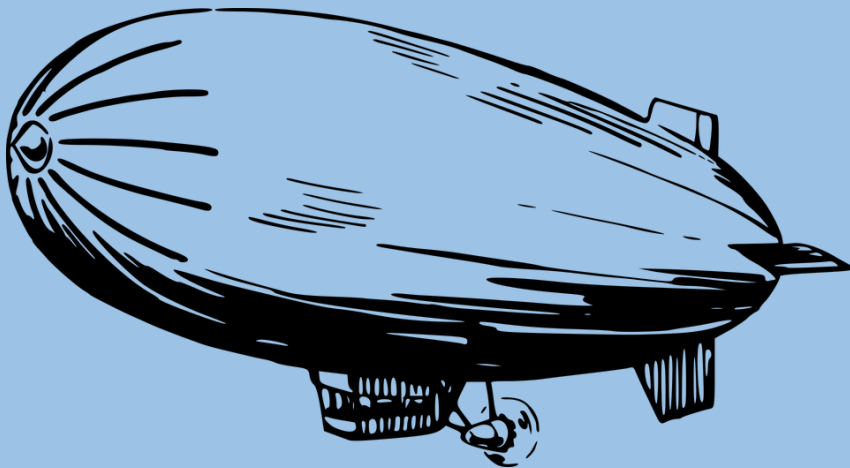
Jména trosečníků rozmístěná na kartičkách na trati:

NOBILE, CECIONI, ZAPPI, MALGREM, BIAGI, MARIANO, TROJANI, BĚHOUNEK

Tato jména si musí skupina opsat. Za každé chybějící jméno bude stanovena penalizace (v řádu desítek sekund až několika minut v závislosti na odstupech po hlavolamech.

Skupina dorazí na určené místo, kde bude připravena další část hry. V úseku cca 20 x 20 metrů bude uschován rozstříhaný obrázek vzducholodi (na přibližně 10-15 kousků). Úkolem skupiny bude najít všechny kousky obrázku a z nich složit vzducholod'. Jednotlivé části vzducholodi budou barevně označeny dle barvy skupiny (barevný papír) a vše bude podlepeno kartonem (lepenkou) nebo zalaminováno.

Obrázek vzducholodi k rozstříhání na kousky (před tiskem zvětšit na A4):

Pro jednotlivé části vzducholodi bude skupiny vycházet nejdřív jen 1 hráč z každé skupiny, v při déletrvajícím čase pak hráči dva, tři atd. (až dle počtu členů v té skupině, kde jich je méně. Ve vymezeném úseku se bude moci hráč pohybovat pouze skoky po jedné noze.

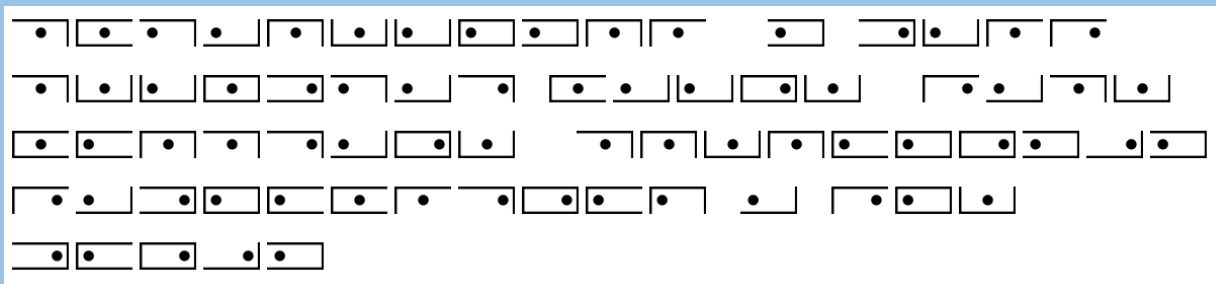
Navíc z druhé strany obrázku vzducholodi bude napsaný text, který nasměruje skupinu dále.

Text na obrázku vzducholodi z druhé strany: Běžte do tábora a na mostě přes řeku Lomňanku vám dá poslední úkol.

Na mostě dostanou od vedoucího klacek s provázkem a drátem (na háček) a jejich úkolem bude z řeky vytáhnout zprávu, kterou bude muset rozluštit.

„Spravedlivý, i když sedmkrát padne, zase povstane, svévolníci zaklopýtou a zle končí.“
Přísluví 24, 16

Zpráva bude zašifrována šifrou Velký (polský) kříž.

Klíč k šifře: Místo písmene, které šifrujeme nakreslíme čáry, které jsou okolo trojice písmen (viz obrázky níže). Aby se jedno písmeno odlišilo od ostatních z trojice napíšeme tečku doprostřed, buď více nalevo, napravo nebo do středu.

A	B	C	D	E	F	G	H	Ch
I	J	K	L	M	N	O	P	Q
R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

Vyluštěním zašifrované zprávy hra končí. Vyhrává skupina, která ji odevzdá jako první (s nejlepším časem po přičtení penalizací).

Zamyšlení k 1. etapě: LIDSKÉ PÁDY A BOŽÍ ODPUŠTĚNÍ

Posádka lodi Italia, navzdory tomu, že byla složená ze zkušených lidí, havarovala, spadla na tvrdou ledovou kru. Pády nejsou nikdy příjemné a přináší zranění, bolest. Padnout v životě můžeme nejen fyzicky (když zakopneme), ale padnout můžeme i ve vztazích s druhými lidmi, pádem může být také neposlušnost (rodičů, učitelů, jiných autorit). Jsme nedokonalí, chybující lidé, a kdo si myslí, že je dokonalý, ten lže. Může za to rozhodnutí člověka jít si svou vlastní cestou a opustit cestu, kterou pro něho připravil Pán Bůh. Počátek lidského pádu je již v zahradě Eden u prvních dvou lidí. Adam s Evou žili ve společenství s Pánem Bohem, starali se o krásnou zahradu, nebyli nemocní, byli nesmrtelní, stejně jako Pán Bůh. Ale mezi ně a Boha se vloudil nepřítel, který je svedl k pádu. Bůh stvořil lidi jako svobodné bytosti (můžeme se rozhodovat, jak chceme sami) a aby tato svobodná vůle mohla existovat, postavil do zahrady strom poznání dobrého a zlého, ze kterého jim zakázal jíst. Boží nepřítel - Ďábel - který sám chtěl být Bohem, Adamovi a Evě řekl, že to, co říká Bůh, je lež. Řekl jim, že z toho stromu mohou jíst. Lidé se tak mohli rozhodnout - svobodně - poslechnout Boha nebo Božího nepřítele? Žel, poslechl nepřítel, a to byla příčina lidského pádu. Za tuto neposlušnost je Bůh vyhnal z překrásné zahrady, nastalo oddělení od Boha, kterému říkáme také hřích = minutí se cíle. Lidé si zvolili vlastní cíl. A od té doby je tato lidská přirozenost neposlouchat Pána Boha jaksi v nás lidech vrozená. Náš život je tak už odmalička plný pádů. Všichni jsme „duchovní“ ztroskotanci, všichni jsme padli. Bible v listu Římanům (6,23) říká, že mzdou hříchu je smrt. Proto umíráme a také chybujeme, padáme.

Je tu však jedno ALE - ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu. Bůh v Kristu Ježíši dal našemu životu ještě šanci a naše pády, i ten největší (že jsme se na Boha vykašlali a šli svou cestou), chce odpustit. Bible je plná příběhů lidí, kteří padli:

- a) David - znásilnil ženu a pak nechal zabít jejího muže, ale prosil Boha o odpuštění a on mu odpustil, a dokonce jej nazval „mužem podle Božího srdce“.
- b) Saul - původně vyvolený král vzal kralování do svých rukou, dělal to, co bylo v očích Božích nesprávné, a tak padl jako král
- c) učedník Petr - padl, když 3x zapřel Ježíše, že ho vůbec nezná (přestože s ním strávil tři roky), ale lituje svého činu v pláči
- d) Jidáš, Ježíšův zrádce naopak svého činu nelitoval a neprosil Ježíše o odpuštění, ale šel a oběsil se.

Padáme a chybuje všichni, bez rozdílu, důležité je, zda si svůj pád uvědomíme a přijdeme k Ježíši prosit o odpuštění.

Při dnešní hře jste v jejím závěru vyluštili biblický verš z knihy Přísloví (24,16): „Spravedlivý, i když sedmkrát padne, zase povstane, svévolníci zaklopýtanou a zle končí.“

Spravedlivý = věrný ve vztahu; člověk, který ve svém životě chce jít s Pánem Bohem, chce jej poslouchat, svěří mu svůj život x svévolník = člověk, který prosazuje jen svou vůli a Pána Boha odstaví na druhou kolej.

Když v životě padneš, dokážeš vstát a jít dál? Dokážeš přijít k Ježíši a prosit jej o odpuštění? Bůh nikdy nemá zájem na tom, abychom padli, a nepřál si to - my lidé jsme si pád zvolili sami. Nyní ale máme šanci díky Ježíši Kristu, který vzal naše pády a trest za ně na sebe, když za lidstvo zemřel na kříži.

JEŽÍŠ BERE DŮSLEDKY NAŠICH PÁDŮ NA SEBE A DÁVÁ NÁM MOŽNOST ZVEDNOUT SE, ODEVZDAT JEMU SAMOTNÉMU NÁŠ ZPACKANÝ ŽIVOT.

I když budeme žít s Ježíšem, budeme padat, protože stále žijeme v hříšném světě, kde vládne ten Zlý, který svedl Evu a Adama, ale zásadní je co nejdříve přiběhnout zpět k Ježíši, protože **SPRAVEDLIVÝ, I KDYŽ 7x PADNE, POVSTANE.**

2. etapa: TROSEČNÍCI NA KŘE LEDOVÉ (neděle 14. 7. 2019)

Libreto z knihy: „První pohled trosečníků po radostném výdechu, že přežili katastrofu vzducholodi, platil okolí. Spatřili skličující obraz. „Tak nějak jsem si jako hoch představoval pustou krajinu na Měsíci,“ vyjádřil se o tom později Nobile. Spadli na typický pack-ice, led zprohýbaný, rozlámaný a navršený do nepravidelných ker a valů účinkem větrů, mořských proudů a odporu, který jeho pohybu kladlo ploché mořské dno a pevnina – Špicberky, vzdálené necelých padesát mil. Nesčetné malé kry, nakupené naprosto nepravidelně, byly uvolněny klikatými drobnými kanály s mořskou vodou. Všichni pocíťovali jen hroznou únavu po letu, který trval pětapadesát hodin....“

... „Našel jste báječnou věc, milý Běhounku,“ zvolal. „To je stan a spací vak pro muže, kteří měli sestoupit na pól.“ Oba chvatně otvírali balík. Jeho obsah přivítali radostným výkřikem: ve spacím pytli byla veliká krabice z bílého zaletovaného plechu, s rudým nápisem „Pemican (směs sušeného masa, sušeného ovoce, tuku a dalších přísad), 18,75 kg“. Hrabali chvatně v pytli, připadali si jako Robinson, který našel vrak plný zásob. Skutečně bylo zde toho více, signální letecká pistole Very (nebyla k ničemu, jak se později ukázalo, poněvadž se její bílý kouř ztrácel na sněhobílém pozadí), zaletovaná krabice se zápalkami (stala se pak Běhounkovi poduškou, když se našla ještě jedna taková), plátěný oblek, pár obuvi ze sobí kůže, zvané „finsko“, a co bylo po pemikanu nejcennějším nálezem, Coltova pistole velké ráže 12 mm a k ní krabička se sto náboji. „Týden života, možná deset dní, budeme-li pořádně šetřit,“ pravil Mariano, dívaje se spokojeně na krabici s pemikanem. Malmgren volal ze své pozorovatelný, že vidí třídrem nějaké plechové krabice ve vzdálenosti dvou set až tří set metrů. Jeho oznámení vzbudilo údiv. Za řeči se brodili všichni tři k záhadným krabicím, řídíce se pokyny o směru, které za nimi volal Malmgren. Při tak nepravidelném povrchu ledu a po tak velké únavě se jim těch dvě stě metrů — sotva to bylo více, spíše méně — zdálo nezdolatelnou vzdáleností. Konečně přece jen dorazili k cíli a byli bohatě odměněni: ve sněhu leželo několik krabic, všelijak zohýbaných nárazem, jedna s pemikanem, jiná, menší, s čokoládou, plochá krabička s mléčnými pastilkami a malý plechový soudek, v němž bylo asi pět kilo másla.

Zářili radostí, když nesli kořist k ostatním druhům. Běhounek složil svoji krabici do sněhu a hřbetem ruky si utíral zpocené čelo. Bylo nejméně deset pod nulou avál ostrý mrazivý vítr, ale námaha cesty ho zahřála. Pojednou ustal v mechanickém pohybu ruky a s úžasem se zadíval na radiotelegrafistu Biagiho. Malý sukovitý desátník širokých ramenou stál za úzkým kanálem asi sto metrů daleko a divoce mával rukama.

„Ustupte trochu, Běhounku!“ žádal Běhounka Mariano, stojící za ním. „Semaforuje rukama,“ vysvětloval, povšimnuv si jeho údivu, a hned tlumočil. „Našel stanici — přijímací,“ dodal a záblesk naděje v Běhounkově tváři pohasl. Oba si razí svízelnou cestu k Biagimu a potkávají ho s malou skříňkou s ebonitovými knoflíky a bílými číselníky v náručí. Stan, který našli, je pravidelný jehlan se čtvercovou základnou, jejíž každá hrana měří asi dva a půl metru. Podpírá jej jediná tyč, zaražená uprostřed jeho základny do tvrdého sněhu. Jedině u tyče je také pro dospělého člověka dosti místa, aby mohl stát vzpřímen...Biagi neúnavně shání součásti rádia. Právě když mu druhové přicházejí na pomoc, vynořuje se jako skřítek za rozeklanou ledovou krou a klade přes ni dlouhý izolovaný drát, který má být anténou přijímací stanice. Viglieri mu jej pomáhá rozvinout a Běhounek s Marianem přejímají hned nato od něho celou náruč suchých baterií, anodek různého napětí. Běhounek znalecky zkoumá jejich potlučený povrch a s uspokojením zjišťuje, že asphalt je na něm sice tu a tam hodně odprýskaný, ale kontakty celkem drží na svém místě. Biagi vytahuje z kapsy svůj drahocenný voltmetr a pečlivě měří napětí obou bedniček. Šest voltů má každá, spíše o něco více, dal je pořádně nabít, než vzducholod' opustila hangár.

Trosečníci si ulehčeně oddechnou. To je ohromná naděje v sázce o život; teď jsou jisti, že mají zásobu elektrické energie na 60 hodin vysílání, a taková stručná zpráva o ztroskotání „Itálie“ a o zeměpisné poloze tábora její posádky se vyšle za několik minut. Mohou ji opakovat mnohokrát a není nejmenší pochyby, že je někdo uslyší. Ale přestože akumulátory tak dokonale čelí mrazu, rozhodují se trosečníci, že na to nebudou příliš spoléhat a že je radši dají do stanu, kde bude přece jen tepleji než venku.... Pojd'te s námi ještě prohledat okolí, čím více toho najdeme, tím líp nám bude!" Beze slova se plahočili hlubokým sněhem a přelézali ostré hrany ker. Občas se někdo z nich shýbl a sebral se sněhu kus pemikanu nebo tabulku čokolády, které vypadly z některé rozbité krabice. Nálada se trochu zlepšila, když narazili na velkou plechovku s cukrem a na jinou, menší, v které byla čokoláda. Potom přišel nález, jehož význam v tu chvíli nedovedli všichni náležitě ocenit: byly to přístroje k určení zeměpisné polohy, dva sextanty (přístroje na měření polohy), dva rtuťové obzory a malá dřevěná krabice s třemi chronometry. Mariano našel to, bez čeho by byly bývaly sextanty a chronometry bezcenné. Byla to kniha tabulek logaritmů a zeměpisných poloh. Mariano osušil rukávem její horní listy, provlhlé sněhem, a rozhodl, že pro dnešek je už práce dost. Svolal své druhy, rozptýlené mezi krami, a ubíral se s nimi ke stanu. Jeden za druhým proplazili se těsným vchodem. Dva muži leželi a sedm jich sedělo ve stanu, na ploše necelých sedmi čtverečních metrů, s nohama podivně propletenýma dohromady. Mariano rozdělil tlusté tabulky pemikanu, zabalené do staniolu. Jeden po druhém rozbaloval staniol a nedůvěřivě pozoroval šedožlutou, nelákavou, mastně vyhlížející hmotu. Běhounek přemohl svůj odpor a zakousl se do poddajné hmoty. Ale nadarmo vyvinul největší úsilí, sousto mu rostlo v ústech a trvalo dlouho, než se mu podařilo je spolknout. Měl dost. Zabalil zase pečlivě tabulku pemikanu a uložil ji do kapsy spodního kabátu. Bylo-li umění ve stanu sedět, zdálo se, že ulehnutí je naprosto neřešitelný problém. Po několika pokusech vznikl podivuhodný propletenec lidských údů a nepřemožitelná únava počala lidem zavírat víčka."

Popis hry:

Hra začne pátrací částí, v nichž skupina musí **najít co nejvíce věcí**, které našli trosečníci. Ve vymezeném úseku lesa budou uschovány kartičky (vždy v barvě skupiny) s obrázkem a nápisem. Hledat budou moci všichni ze skupiny najednou (v případě, že v některé skupině bude více členů, tak jeden hledat nebude). Skupina musí co nejrychleji najít celkem 20 věcí. Pokud všechny věci nenajde do 30 minut (limit na hledání), pak rozhodne do další části hry počet nalezených věcí.

Nalezené jídlo: věci

71KG PEMIKANU, 41 KG ČOKOLÁDY, 9 KG SUŠENÉHO MLÉKA, 3KG MÁSLA, KOŽEŠINOVÉ BOTY, 3 KG CUKRU, KOLO SÝRA, 1 NÁDOBKA MASOVÉHO BUJONU.

PEMIKAN

ČOKOLÁDA

SUŠENÉ MLÉKO

MÁSLO

CUKR

SÝR

BUJON

Nalezené věci:

STAN, SPACÍ VAK, SIGNÁLNÍ LETECKÁ PISTOLE, PISTOL, 100 NÁBOJŮ, DVA SEXTANTY, MATEMATICKÉ TABULKY, DALEKOHLED, BĚHOUNKŮV ZÁPISNÍK POZOROVÁNÍ, MALGREMŮV NOTES O POZOROVÁNÍ POČASÍ, RADIOSTANICE, KRÁTKOVLNŇNÁ VYSÍLAČKA

KOŽEŠINOVÉ BOTY

STAN

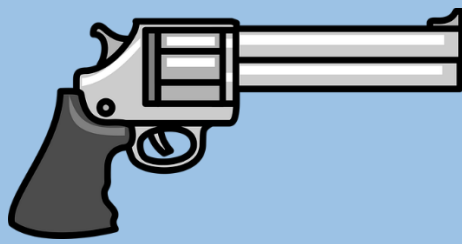

SPACÍ VAK

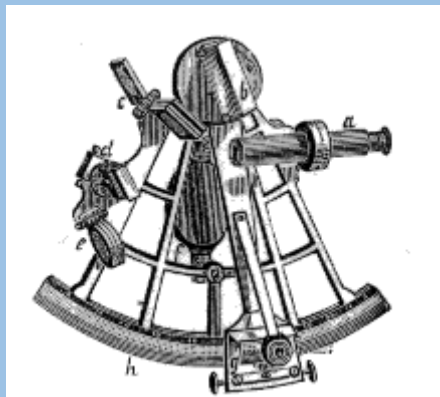
PISTOL

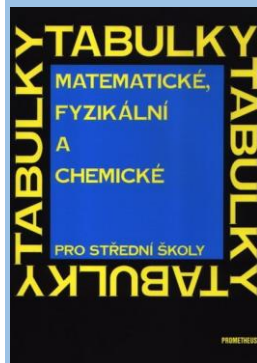
SIGNÁLNÍ PISTOL

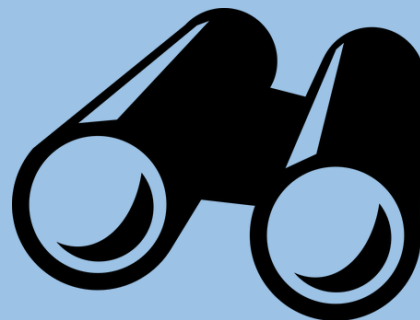
NÁBOJE

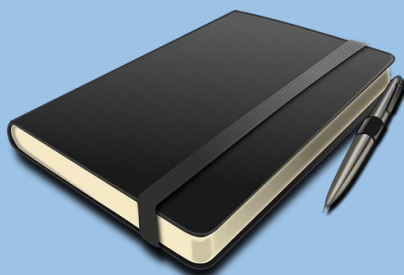
SEXTANT

MATEMATICKÉ TABULKY

DALEKOHLED

BĚHOUNKŮV ZÁPISNÍK

MALGREMŮV NOTES

RADIOSTANICE

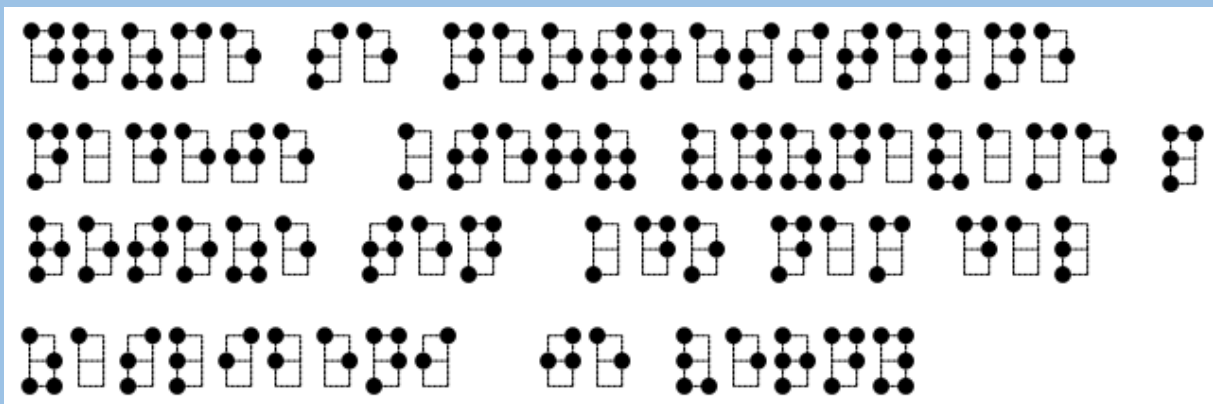

VYSÍLAČKA

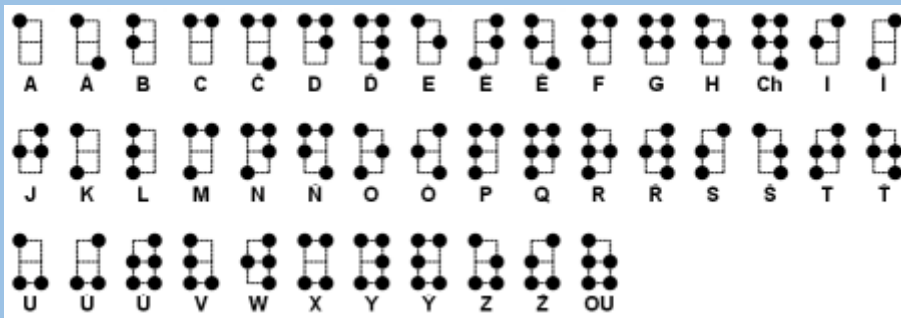
Když se skupině podaří najít všechny obrázky věcí, bude je čekat hledání a nošení pitné vody (po zohlednění případných penalizací). Při cestě k vodě (staré kře = to bude řeka Lomňanka), se ale bude muset skupina vyrovnat ještě s „praskáním kry“, což si bude vyžadovat velkou opatrnost a šikovnost.

Tato část bude spočívat v tom, že každý ze skupiny bude muset **projet na kulatině co nejděší úsek** (ty se budou sčítat) - čím delší úsek ujedou, o to kratší vzdálenost pak budou nosit vodu. Tato část hry bude mimo čas (průběžný čas bude stopnut, než dojedou všechny skupiny, pak budou pokračovat v daných odstupech z první části hry).

Nošení vody bude pomocí injekčních stříkaček, kterými budou naplňovat dvoulitrovou PET lahev. Jakmile naplní lahev tak, že bude přetékat, dostanou **zašifrovanou zprávu**, kterou budou muset rozluštit. Zpráva bude zašifrována v Braillově písmě:

Klíč:

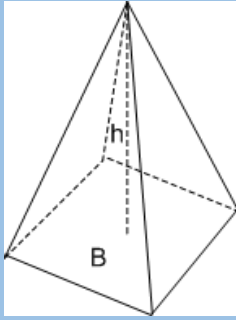

Klíč skupina získá až potom, co **přinesou minimálně 30 různých přírodnin**, resp. minimálně 15, jež dokáží i pojmenovat.

Řešení: „Držme se neotřesitelné naděje, kterou vyznáváme, protože ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný.“ (Židům 10,23)

Po rozluštění zprávy je budou čekat ještě dva závěrečné úkoly:

Úkol 1: Stavba přístřešku - úkolem je postavit přístřešek dle uvedené konstrukce - z klacků ve tvaru jehlanu (v rozích a všech spojích jej musí provázkem dobře upevnit; výška (h) musí být minimálně 1 metr.

(Varianta pro déšť - domeček z karet: z karet postavit dům o třech patrech, dole tři „trojúhelníky“, v prostředním patře dva a nahoře jeden).

Jakmile bude stan hotový a vedoucí odsouhlasí jeho správné postavení, dostane skupina druhý úkol.

Úkol 2: „vlézt do stanu“ - skupina dostane malou deku (prostěradlo), celá si na ni musí stoupnout a pak, aniž by kdokoliv z členů z ní vystoupil, tuto deku přetočit na druhou stranu. Pokud se někdo dotkne prostoru mimo deku, je nutno začít úplně od začátku.

Vítězem etapy se stává ta skupina, která první otočí deku (po zohlednění všech případných předchozích penalizací).

Zamyšlení ke 2. etapě: NADĚJE, ANEB KDO HLEDÁ, NAJDE

Trosečníci po ztroskotání našli postupně řadu věcí, které jim do žil vlily nadějí na přežití. Kdyby tyto věci neměli, jistě by nepřežili. Nejzajímavější na tom bylo to, že mezi věcmi byla i vysílačka, která původně ve vzducholodí ani neměla být. Později se ukázalo, že to byla právě vysílačka, která zachránila polárníkům život. Ovšem nyní byla i tato vysílačka rozbitá, ale měli naději. Nadějí encyklopedie Wikipedie definuje jako stav mysli, který je založen na očekávání kladných výsledků s ohledem na události a okolnosti v životě člověka. Podstatou naděje je vnímání možnosti pozitivního zakončení v neznámé či dokonce zdánlivě neřešitelné situaci, která následně vytváří víru, že vše dobře dopadne i přes vnímané problémy.

Trosečníci mají naději, když našli první věc a hledají další. V Bibli se také píše o hledání. Naděje se s hledáním pojí. Když něco hledáme, máme naději, že to najdeme - kdybychom ji neměli, tak asi ani nehledáme. Když byl Ježíš na zemi, řekl mj. tuto větu: „Proste, a bude vám dáno; **hledejte, a naleznete**; tlučte, a bude vám otevřeno.“ (Matouš 7, 7). Kdo hledá, najde, to se často říká i dnes.

Tři (vybrané) příběhy v Bibli o hledání (z Lukášova evangelia 15. kapitoly):

a) O ztracené ovci - Ježíš je představen jako pastýř, který má stádo o 100 ovcích a 99 z nich nechá bez dozoru a jde hledat tu jedinou, která se ztratila. Dá do toho všechno, aby ji našel, dokonce riskuje ztrátu těch 99 (co kdyby stádo napadl vlk nebo lev?). Ovcí šlo o život, protože taková samotná ovce v otevřené krajině, to je dříve nebo později jistá smrt (podobně jako naši trosečníci byli blízko smrti po ztroskotání). I přes těžké

podmínky na které se dali do hledání, protože na tom nyní závisel jejich život - to, co najdou, jim přinese naději na přežití.

b) O ztraceném penízi - žena hledající jednu minci z deseti a když ji najde, má obrovskou radost, zavolá sousedy a slaví. Když najdeme to, co hledáme, máme z toho radost, a to tím větší, čím cennější je věc, kterou hledáme (nebo to, jakou má pro nás cenu). Trosečníci měli také velkou radost, když postupně nacházeli pro ně velmi cenné věci (třeba čokoládu, nebo pistol - na obranu proti ledním medvědům). V listu Římanům 12, 12 se píše, že radovat se máme (také) z naděje.

c) O ztraceném synu - jeden bohatý člověk měl dva syny: jeden přišel, vzal si svůj podíl dědictví a vyrazil do světa, kde všechen majetek rozházel, skončil jako pasák vepřů (jedna z nejhorsších prací), rozhodl se ale vrátit ke svému otci, aby jej přijal alespoň jako služebníka - jaký byl jeho údiv, když ho otec nepřijal jen jako služebníka, ale znovu jako svého syna, dal mu nové, drahé šaty, prsten a nechal pro něj udělat oslavu. Ten otec je Bůh. Hledá ztracené a měl obrovskou radost, když ho našel. Syn měl naději, že jej otec přijme alespoň jako služebníka, ale jaké asi bylo jeho překvapení, když ho přijal jako syna

Co máme hledat my? V Matouši 6,33 se píše: „Hledejte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno.“ Hledat v životě Pána Boha je to nejdůležitější, protože Bůh nám nabízí naději do budoucnosti, která přesahuje náš život. Ježíš dává naději do života, který není jednoduchý, když dětství pomine, život má více starostí než radostí. Ježíš sám je (může být) naší nadějí (1. Timoteovi 1, 1: Pavel, apoštol Krista Ježíše z pověření Boha, našeho Spasitele, a Krista Ježíše, naší naděje). V Boha doufal i jeden starý muž ze Starého Zákona, který napsal Žalm 71 (Ty jsi přece má naděje, Panovníku Hospodine, v tebe už od mládí doufám. Žalm 71,5). Od mládí až do stáří svěřil svou naději v Pána Boha.

Bůh může dát (a dává) našemu životu novou naději, nový smysl, a tato naděje je pevná - viz verš, který jste dnes ve hře vyluštili - Židům 10, 23: „Držme se неотřesitelné naděje, kterou vyznáváme, protože ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný.“

Trosečníci hledali jídlo, aby přežili. JEŽÍŠ HLEDÁ TEBE I MNĚ, protože chce, abychom v životě měli неотřesitelnou naději, která přesahuje tento pozemský život!

3. etapa: ZKLAMÁNÍ (pondělí 15. 7. 2019)

Libreto z knihy: Biagi neúnavně shání součásti rádia. Právě když mu druhové přicházejí na pomoc, vynořuje se jako skřítek za rozeklanou ledovou krou a klade přes ni dlouhý izolovaný drát, který má být anténou přijímací stanice. Viglieri mu jej pomáhá rozvinout a Běhounek s Marianem přejímají hned nato od něho celou náruč suchých baterií, anodek různého napětí. Běhounek znalecky zkoumá jejich potlučený povrch a s uspokojením zjišťuje, že asphalt je na něm sice tu a tam hodně odprýskaný, ale kontakty celkem drží na svém místě. Je oprávněná naděje, že i uvnitř baterií to bude v pořádku, ovšem dokud se nezměří jejich napětí, nelze nic tvrdit. Biagi vytahuje z kapsy svůj drahocenný voltmetr a

pečlivě měří napětí obou bedniček. Šest voltů má každá, spíše o něco více, dal je pořádně nabít, než vzducholod' opustila hangár. Trosečníci si ulehčeně oddechnou. To je ohromná naděje v sázce o život; teď jsou jisti, že mají zásobu elektrické energie na 60 hodin vysílání, a taková stručná zpráva o ztroskotání „Itálie“ a o zeměpisné poloze tábora její posádky se vyšle za několik minut. Mohou ji opakovat mnohokrát a není nejmenší pochyby, že je někdo uslyší. Ale přestože akumulátory tak dokonale čelí mrazu, rozhodují se trosečníci, že na to nebudou příliš spoléhat a že je radši dají do stanu, kde bude přece jen tepleji než venku. Zatímco se takto radili, zapojil rychlý Biagi anténu do přijímačky a dokončil i spoj žhavicí a anodové baterie. Malá skříňka je připravena a hlouček trosečníků se nedočkavě kupí kolem ní; vždyť jde o druhou polovinu jejich naděje na záchranu, nestačí jen vysílat zprávy do prostoru, je nutno také vědět, co kdo na ně odpoví. Biagi se sluchátky na uších pohlédne na své náramkové hodinky a potom začíná otáčet knoflíkem kondenzátoru a lovit stanice v éteru. San Paolo, mohutná krátkovlnná vysílačka na římském předměstí, by měla právě mluvit; skutečně ji také slyší, trochu nezřetelně — to se hned spraví, anténa chce poněkud zkrátit. San Paolo ovšem vysílá bezvýznamné zprávy sportovní a společenské, ale to je samozřejmé; ještě nevznikla obava, co je s „Italií“, ačkoli od její poslední radiotelegrafické zprávy už uplynulo šest či sedm hodin. Vzducholod' se přece může zpozdít. Nad pustým pack-icem visí stále šedé polární nebe, čas plyne dále bez ohledu na lidi a jejich starosti, ale hlouček trosečníků upírá teď pozornost jen k vysílací stanici. Nejbližší chvíle možná rozhodne o jejich osudu. Promluví vysílačka a uslyší „Città di Milano“ její hlas? Především je potřeba upravit anténu. Zde však už nestačí pouhý izolovaný drát, přehozený přes dvě kry, je potřeba stožáru, a čím bude vyšší, tím to bude lepší. Mlčenlivý Trojani vypátral ve sněhu kus zábradlí velitelské kabiny a nyní jej vleče k malé kře, na které se Biagi rozhodl vztyčit stožár. Zábradlí je dlouhé skoro dva metry a trosečníci je zarážejí jedním koncem do tvrdého sněhu. Ještě dva provazy a dva kolíky a už je vztyčen „stožár“, na jehož druhý konec zatím Biagi přivázal černou cívku z izolační hmoty, nesoucí jeden drát antény. Biagi upevňuje konec drátu k vysílačce, od které pak vede další drát nevysoko nad ledem; drát končí v druhém izolátoru, který visí na nízké dřevěné lati, zaražené šikmo do sněhu. Anténa je zřízena podle všech předpisů, její dva dráty vymezují plochu obrácenou k jihozápadu, k místu, kde podle názoru trosečníků leží „Città di Milano“ na kotvách v kingsbayském fjordu. Biagi si nasazuje sluchátka přijímače, který stojí hned vedle vysílačky, a potom rozehraje klíč vysílačky. První rádiové signály z ledové kry letí prostorem! Běhounek stojí s ostatními kolem Biagiho a se zatajeným dechem naslouchá žalostnému kvílení klíče vysílačky. Zvuky jdou tak rychle za sebou, že jeho necvičené ucho je sotva stačí rozlišit, tři krátké, tři dlouhé, tři krátké, znovu stejný pořad, pak dvakrát krátce, dlouze, krátce dlouze a tak dále, Morseovy značky se řadí v jedinou větu: „SOS, SOS, Italia, Nobile.“ Výkřik trosečníků o pomoc, ten přece zaslechnou a ihned na něj odpovědí, myslí si důvěřivě.... Malá skupinka ubohých, k smrti unavených mužů. Visí očima na rtech Biagiho, když přestane tisknout klíč vysílačky a jemně otáčí knoflíkem přijímací stanice, snaže se zachytit odpověď druhů z „Città di Milano“. Ale Biagi jen kroutí hlavou a smutně odpovídá: „Si senta niente! Není slyšet nic!“ Až po mnoha týdnech si trosečníci uvědomili, jak byli bláhoví v té chvíli, kdy se jim podařilo vyslat první

volání o pomoc. Biagi odložil s nechutí sluchátka, usedl do sněhu a zabořil hlavu do rukou. Až dosud pracoval s neochabující energií, nyní rázem pozbyl naděje. Ostatním se nevedlo o mnoho lépe.

...Důstojníci stáli před stanem a živě o něčem rokovali. Kus dál od nich seděl inženýr Trojani s hlavou zabořenou do dlaní. Biagi kutil u svého rádia, jako by se nic zvláštního nedělo. Podle dřívější úmluvy s radiotelegrafisty na „Città di Milano“ vysílal každou lichou hodinu mezi 55. a 60. minutou: SOS, Italia, Nobile, SOS. A stále nikdo na jeho volání neodpovídal. „Kolik?“ volali Malmgren s Běhounkem na důstojníky. „Jsme tady!“ odpovídá klidně Mariano a ukazuje na křížek zakreslený tužkou na podrobné námořní mapě severní části Špicberků. Oba příchozí žasnou nad jeho polohou — nesmírně daleko od břehu, a tak podivně vysunutou na východ. „Jsme pětasedmdesát mil na severovýchod od Severního mysu,“ říká zklamaně. „Tak asi,“ přisvědčuje Mariano. „Přesně na jedenaosmdesátém stupni čtrnácti minutách severní šířky a pětadvacátém stupni pětadvacáté minutě východní délky od greenwichského poledníku, milý Běhounku.“ Veliké zklamání. Ale jak je možné, že se vzducholod' tolik odchýlila na východ? A co jejich poslední měření, které provedli důstojníci, když vzducholod' vyplula krátce před katastrofou nad mlhu? Což nebylo správné? Tehdy vypočetli, že jsou sto deset mil severovýchodně od Severního mysu, tedy téměř na jeho poledníku. A nyní jsou o pět stupňů dál na východ. „To je tak, Běhounku,“ vysvětluje Mariano klidným hlasem, „zeměpisná šířka, kterou jsme změřili sextantem ještě na naší ubohé vzducholodi, byla celkem správná, mohli jsme chybit nejvýš o několik mil. Ale co nebylo správné, bylo gonio z „Città di Milano“, které nám dávalo druhou čáru, spojující vzducholod' s lodí. Chápete, je-li ze dvou čar, které se protínají, jedna nesprávná, je i průsečík čar nesprávný. A průsečík čar, to byla tehdejší poloha vzducholodi.“ Běhounek mlčí a v duchu počítá. Jeho obličej se trochu vyjasňuje. Konečně padesát mil, necelých sto kilometrů, to není tak moc. Kdyby nebylo obou druhů se zlomenýma nohama, Nobila a Cecioniho, jistě by to všichni nějak ušli a dorazili by k Severnímu mysu. Mariano ho mlčky pozoruje. Vytuší z výrazu jeho tváře úvahu, kterou právě učinil. Otvírá už ústa, chtěje něco poznamenat, ale v poslední chvíli si to rozmyslí. Nač mu připravovat nové zklamání sdělením, že opominuli poslední měření polohy vzducholodi hlásit „Città di Milano“? A že pomocné výpravy, vyslané z lodi, je budou hledat mnohem a mnohem dále na západ, než si myslí ubohý kamarád? Poslední přímou zprávu obdržela loď od „Italie“ 25. května ve 4 hodiny 30 minut ráno. „Italia“ sdělovala, že je asi 100 mil severně od ostrova Moffenova, tj. asi na 15. stupni východní délky a na 81. stupni 40 minutách severní šířky. Ve skutečnosti byla nejméně o 200 mil dále na východoseverovýchod; její údaj polohy, opírající se jen o palubní deník rychlosti a směru letu a kontrolovaný goniem — jež bylo chybné — byl nesprávný, vysvětluje však, proč se na „Città di Milano“ domnívali, že vzducholod' ztroskotala někde na severním pobřeží Špicberků, západně od Severního mysu. Utvrzovala je v tom poslední rádiová zpráva, kterou zachytili z paluby „Italie“. Nobile v ní hlásil ministerstvu námořnictví v Římě postup letu. Sděloval, že „Italia“ zápasí už 27 hodin s protivným větrem, který velmi ztěžuje její let. „Italia“ musí hnát motory naplno a je blízko Špicberků. Tato zpráva byla vyslána v 7 hodin 55 minut dne 25. května.

Po této zprávě přijali už na „Città di Milano“ jen krátkou žádost Biagiho o kontrolu goniometrického směru. Došla v 11 hodin 27 minut. Dvě minuty nato hlásila loď kontrolní měření, Biagi však již nepotvrdil příjem zprávy. V tu chvíli se už začala odehrávat katastrofa vzducholodi. „Výpočet je správný, není možný omyl?“ táže se Malmgren. O přesnosti měření nepochybuje, se sextantem a s chronometrem je každý námořník přímo srostlý. „Naprosto,“ odpovídá Mariano. „Kontroloval jsem jej se Zappim. Podívejte se!“ Ukazuje náčrtek na milimetrovém papíře s logaritmickým dělením, dvě čáry, protínající se v bodě, který udává zeměpisné souřadnice tábora. Malmgren se jen letmo podívá na papír a mlčí. Tváří se zasmušile a beze slova prolézá za ostatními do stanu, kam jej volá Nobile. Usedají všichni, jak se to dá, stan je přeplněn; jsou tu akumulátory vysílačky a také přijímací stanice, kterou Nobile poručil vnést dovnitř z obavy, aby neutrpěla venku vlhkým počasím. Biagi sedí před stanicí v dřepu, širokou tvář má už řádně zarostlou černým vousem, oči starostlivě upřeny na Nobila. Generál má v ruce sešit, do něhož začal Biagi zapisovat různé zprávy, které zachytil, pokud se vztahují ke vzducholodi. Je velmi rozčilen a rychle předčítá ze sešitu. Zpráva je krátká. Důstojníci ji přijímají celkem klidně, padne jen několik poznámek. Trojani se hořce usmál, ale nepronesl ani slova. Zato Cecioni nešetří výrazy. Běhounek, který rozumí trochu italštině, zjišťuje s údivem, že střídá prosby k Panně Marii s kletbami na krajany z „Città di Milano“. Malmgren se táže na obsah zprávy a Nobile špatně, ale rychle překládá do angličtiny. Je to rádiová výzva z lodi k trosečnickům a zní: „Soudíme, že jste poblíž severních břehů Špicberků, mezi 15. a 20. poledníkem na východ od Greenwiche. Důvěřujte nám. Organizujeme pomocnou výpravu.“ Byla to velmi špatná útěcha pro lidi, kteří ztroskotali na východ od 25. poledníku, a Běhounek se už nedivil náladě Cecioniho. Na Nobilův dotaz, co tomu říká, odpověděl Malmgren ihned. Trosečníci musí spoléhat jen na sebe. Zajistit všechny zásoby, které stále ještě jsou roztroušeny kolem tábora. Ošetřit svá zranění. Zorganizovat pravidelný život v táboře. Připravit si teplé jídlo aspoň jednou denně. Vyčkat. Nejednou se stalo, že polární trosečníci byli zachráněni v poslední chvíli, když se už vzdali veškeré naděje. Se zásobami se však musí šetřit od samého začátku. Denní dávky potravin nutno omezit na naprosté minimum, které právě tak stačí udržet člověka na nohou.

Popis hry:

Hra začne sestavením vysílačky se stožárem. Úkolem skupiny bude uprostřed řeky Lomňanky (jako že jsou na ledové kře) postavit věž z kamenů, která bude imitovat vysílačku. Na stavbu bude mít skupina 15 minut a rozhodovat bude výška stavby. Stavba musí samostatně stát alespoň 10 vteřin. Se stavbou je možno skončit libovolně (i dříve než za 20 minut), ale primárně rozhoduje výška věže. Tzn. pokud jedna skupina skončí v čase 10:00 minut a její věž bude měřit 85 cm a druhá skupina v čase 19:00 minut a její věž bude měřit 90 cm, je na tom lépe skupina druhá.

Stožár (označený klacek) skupina získá, když rozluští biblický verš, jenž hovoří o člověku, který doufá v Hospodina:

Žalmy 84, 13: Hospodine zástupů, blaze člověku, jenž doufá v tebe!

Verš bude zašifrován v obrázkové šifře.

Tuto šifru bez znalostí jednotlivých obrázků není schopna skupina vyluštit. Proto jí bude možnost zjistit si, co dané symboly znamenají. Symboly budou na kartičkách rozmístěny ve vymezeném úseku (lese, táboře) a skupina je bude muset najít a v paměti přenést na své startovací stanoviště. Toto startovací stanoviště budou mít všechny skupiny vedle sebe. Hledat bude moci více členů skupiny najednou. Na startovacím stanovišti však musí zůstat minimálně jeden člen skupiny. K dispozici má skupina jen jednu tužku (průpisku).

Klíč k obrázkové šifře:

A		H		O		V	
B		I		P		W	
C		J		Q		X	
D		K		R		Y	
E		L		S		Z	
F		M		T			
G		N		U			

Do prostoru s písmenky a symboly budou družiny vpuštěny v časových rozestupech dle toho, jak budou vysoké jejich vysílací věže z kamenů v řece. Podle aktuálních výšek bude penalizace 1 cm = 1 min (při malých rozdílech); 1 cm = 30 s (při větších rozdílech); 1 cm = 10 s při velkých rozdílech ve výšce věže. (Při dešti budou symboly uschovány ve velkém stanu.)

Když skupina vyluští biblický verš, obdrží anténu k vysílačce (označený klacek), na němž bude následující zpráva:

Vysílačku i anténu máte, ale baterky ve vysílačce jsou vybité. Abyste je mohli dobít, budete muset splnit několik úkolů. Za každý úkol budete dostávat náplň do baterie

vysílačky (písek). Čím víc ho získáte, tím snadnější bude pro vás závěr této etapy a zvýšíte v ní šanci na vítězství. K prvnímu z nich budete potřebovat tento klacek.

Úkol 1 - šikovnost:

Pomocí klacku, na jehož konci bude háček „ulovit“ za časový limit cca 5 minut co nejvíce předmětů (kousky polystyrenu/kartonu s drátěným háčkem). Čím více předmětů uloví, tím více písku dostanou. Bude celkem 20 předmětů a za jeden skupina obdrží 10 gramů písku. Hráči ze skupiny se pravidelně střídají minimálně po 30 sekundách.

Úkol 2 - výdrž:

Tento úkol bude plnit jeden vybraný člen skupiny. Úkolem bude stát na jedné noze na úzkém kmeni. Maximální limit bude 10 minut. Za každé 3 sekundy výdrže skupina obdrží 3 gramy písku.

Úkol 3 - síla:

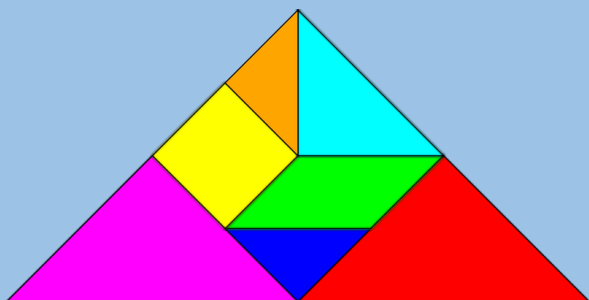
Úkolem bude udělat lehsedy. Za každý lehsed 1 gram písku. Hrají všichni členové družiny. Maximálně je možno dostat 200 g písku, tedy za skupinu udělat celkem 200 lehsedů. Dělení lehsedů musí být plynulé (mezi jednotlivými opakováními se nesmí odpočívat).

Úkol 4 - vytrvalost:

Úkolem bude běžet lesním terénem do kopce. Na základě místních podmínek bude určen čas, za který skupina obdrží maximum písku, tzn. 200 g. Běží všichni členové a časy se sčítají.

Úkol 5 - důvtip:

Úkolem bude poskládat tangram (viz obrázek níže). Pokud to skupina stihne do 3 minut, získá 200 g písku, pak za každých 5 sekund navíc se odečítá 1 gram písku. Maximální limit je 20 minut. Skládat může celá skupina.

Maximální množství písku, které skupina může získat je 1 000 g. Za nasbíraný písek si budou moci prodloužit dobu vysílání zprávy, resp. dokoupit písmena morseovky. Kromě pěti uvedených úkolů skupiny, které neskončí poslední po hledání obrázků, budou moci dostat ještě písek navíc. Dle situace za každých 5 s rozdílů 1 gram písku.

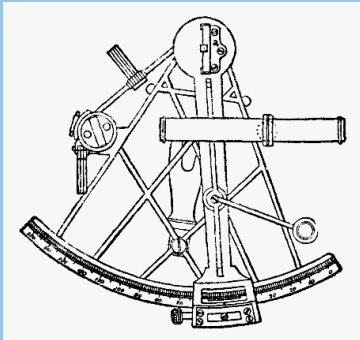
Vedoucí bude vysílat na uvedené místo laserem (co bývá v ukazovátkách pro prezentace) následující zprávu:

„SOS, Italia, Nobile, SOS“

Vysílat ji bude celkem 2x. Další pokusy již budou zpoplatněny - 1 pokus za 200 gramů písku.

Jedno písmenko morseovky si bude moci skupina koupit za 20 gramů písku. Když skupina vyluští zprávu, bude zvážena hmotnost písku, který zbyl.

Podle toho bude puštěna do další fáze hry. Skupina, které zbylo nejvíce písku, si bude moci vybrat pořadí, jelikož do této etapy půjdou skupiny zvlášť. Při ní bude muset v okolí tábora hledat stromy se značkou sextantu:

Těchto stromů bude celkem 6. U každého bude vyznačen azimut a délka v krocích. Např. azimut 50°, 15 kroků.

Na uvedených místech pak bude uschováno celkem 6 kartiček s následujícími slovy (ne podle pořadí).

Lépe / utíkat se / k Hospodinu, / než / doufat / v člověka.

Skupina musí najít všech 6 kartiček, slova si opsat a pak z nich složit větu. Bude se měřit čas. Druhá a další skupině se odečte dle jejich odstavu od první skupiny písek. Dle aktuální situace za každých 5 s rozdílů času 1 gram písku (případě jinak, 1g za 1s při malých rozdílech, 1g za 10 sekund při větších rozdílech).

Po této části se naposledy písek zváží a skupiny dostanou poslední úkol. Tím bude uvařit pemikanovou polévku. Skupina dostane 1 litr vody a bujon. Musí si sama zřídit ohniště, nanosit dřevo. Skupina, která bude mít největší množství písku, začne vařit jako první, další skupiny (druhá až čtvrtá) pak začne s časovým odstavem. Ten bude spočívat v tom, že za každý 1 gram méně bude penalizace 5 s (případně 10 s, 20 s dle aktuálních rozdílů).

Etapu vyhrává ta skupina, která nejdříve přivede do varu 1 litr vody s bujonem (imitace toho, že zklamaní trosečníci si udělali alespoň polévku).

Zamyšlení ke 3. etapě: ZKLAMÁNÍ Z LIDÍ A DŮVĚRA V HOSPODINA

Trosečníci prožili veliké zklamání, nejprve z toho, že jejich vysílání o pomoc nikdo neslyšel (nebo minimálně ne tak, jak si představovali) a pak ještě větší, když zjistili, že jejich kra se pohybuje, mění směr, a tudíž bude pátrání po nich jen velmi obtížné.

V životě přichází kromě radostí také zklamání, a to možná častěji. Zklamání můžeme být a) z lidí; b) ze sebe samého; c) ze situace, která nás potká a někdy dokonce i z d) Pána Boha (později si vysvětlíme, protože toto je specifické zklamání).

Trosečníci doufali v to, že je uslyší jejich mateřská loď Citta di Milano, ale ta věnovala více pozornosti vysílání jiného rádia. Vkládali svou důvěru do svých krajanů na lodi, ale zůstali více méně osamoceni po dlouhý čas. Všichni jsme lidé, nedokonalí, padlí, neposlušní, a proto můžeme druhé zklamat. Můžeme zklamat kamaráda, kterému slíbíme držet tajemství, a pak jej porušíme, můžeme zklamat rodiče, když jim slíbíme, že už to neuděláme, a znovu neposlechneme apod. Dokonce můžeme zklamat sami sebe (např. se rozhodneme, že budeme každé ráno cvičit, každý den si číst Bibli, nebudeme mluvit sprostě aj.) a ono to jaksi nevyjde. Mohou nás také zklamat situace, některé více, jiné méně. Místo očekávané jedničky z písemky dostanu trojku, když se těšíme, že budeme moci být na internetu a nejede wifi, že si nebudeme moci koupit věc, po které už dlouho toužíme, protože už byla vykoupena, až po vážnější zklamání, např. když zjistíme, že jsme onemocněli, Sami si můžete dosadit nějaké vaše zklamání. Můžeme být zklamaní také z toho, že nás nikdo nebere vážně, že na nás rodiče nemají čas ... Na lidi, byť jsou různí, se nemůžeme spolehnout na 100 %, vždycky existuje možnost, že jimi budeme zklamáni. Pokud vkládáme naši důvěru v člověka, dříve nebo později zklamání dojdeme.

Bible, Boží slovo, nás vyzývá, abychom nevkládali důvěru v člověka, ale v Boha. V nejdelší biblické knize si čteme *„Lépe utíkat se k Hospodinu než doufat v člověka.“* (Žalmy 118, 8)

Může ale zklamat Bůh? Někdy to tak může vypadat, ale to je tím, že Boží jednání je pro nás lidi často zahaleno tajemství. Boží myšlení převyšuje ty naše, jeho kroky převyšují ty naše. V knize Izajáš se píše: *„Mé úmysly nejsou úmysly vaše a vaše cesty nejsou cesty moje, je výrok Hospodinův. Jako jsou nebesa vyšší než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše a úmysly mé úmysly vaše.“* (Iz 55,8-9).

Příběh o „zklamání“ z Boha můžeme vidět v příběhu vzkříšení Lazara. Lazar měl dvě sestry, Marii a Martu, jednou vážně onemocněl a jeho sestry poslaly pro Ježíše, aby ho přišel uzdravit, podobně jako uzdravoval mnoho jiných lidí. Navíc Lazar byl Ježíšův blízký přítel, často u něho trávil čas. Ježíš na tuto zprávu nereagoval a zůstal ještě 2 dny na jiném místě, kde byl. Došel až několik dní po Lazarově smrti. Když přichází, Marie s Martou mu vyčítají: Jak to, žes nepřišel dříve? Kdybys tu byl, Lazar by neumřel. Proč jsi nevyslyšel naši prosbu a nechal Lazara umřít? Byli zklamaní z Ježíše (Boha). On jim ale řekl, at' věří, že Lazar vstane z mrtvých. A tak se i stalo. Ježíš svou mocí vzkřísil Lazara, i když byl už 4 dny v hrobě (Židé věřili, že pokud je člověk mrtvý 3 dny, může se jeho duch ještě do těla vrátit, ale čtvrtý a další den už je mrtvý nenávratně). Ježíš z pohledu Marie a Marty přišel pozdě, zapomněl na ně, zklamal, ale Ježíš měl jiný plán. Jeho mocný čin (poslední veřejný) byl vrcholem jeho působení zde na zemi.

Bůh slyší naše volání, i když někdy reaguje jinak, než si představujeme, ale můžeme si být jisti tím, že mu není jedno, co prožíváme, chápe naše zklamání a jednou všem, kteří v Něho

věří, setře každou slzu z očí. Obracím se ve svém zklamání (nejen tehdy) k Pánu Bohu? Nebo doufám v člověka? Pokud manželé doufají hlavně ve svého partnera, dříve nebo později budou zklamáni, pokud děti doufají ve své rodiče, jednou nebo později budou zklamáni, jestli rodiče vkládají své naděje do svých dětí, jednou nebo později budou zklamáni. Ne tak Pán Bůh, i když nám někdy jeho jednání může připadat divné, jednou vše pochopíme a zjistíme, proč jednal tak, jak jednal. Jednou, když mi bylo asi tak 10 let, jsme se na cestě se shromáždění nějak zdrželi, měli jsme něco s autem, a byl jsem z toho naštvaný (už přesně nevím proč), cestou pak jsme viděli havárku, kdybychom se nezdrželi, bylo pravděpodobné, že jsme se mohli stát součástí té havárky také. A někdy Boží jednání s námi nepochopíme zde na zemi nikdy. Já dodnes nevím, proč Pán Bůh dopustil, aby náš první syn, Beník, umřel. Ale on jistě věděl, co dělá. V tom je důvěra v Hospodina, věřím mu, i když mu někdy nerozumím. Na příběhu Lazara vidíme, že Ježíš ve skutečnosti nechodí nikdy pozdě. On slyší a registruje naše volání o pomoc. Čekajme na něj, on jistě přijde!

4. etapa: ČEKÁNÍ, VLASTNÍ PLÁN A NAVÁZÁNÍ SPOJENÍ

(úterý 16. 7. 2019)

Libreto z knihy: *Noc z 28. na 29. květen probíhala nad malým stanem trosečníků zpočátku klidně. Vál jen slabý vítr, který lehce otrásal stanovou tyčí, a po obloze se přeháněly průhledné mraky, slibující, že se každou chvíli mezi nimi ukáže slunce. Nobile nespál. Rány ho bolely a tíživé myšlenky mu nedaly usnout. I když se sám pro sebe smířil s nezdarem celého svého díla ve chvíli, kdy cíl byl už na dosah ruky, pohled na druhy, kteří ho obklopovali a kteří se svěřili jeho vedení, byl mu ustavičnou trýzní. Ačkoli předstíral důvěru v budoucnost a mluvil stále o možnosti záchrany a o tom, že nakonec dosáhnou spojení, v duchu tomu sám nevěřil. A s živou jižní představivostí viděl už chvíle, kdy poslední kousek jídla bude spotřebován. Hlad se vplíží do tábora.*

Začnou hynout jeden za druhým všichni ti mladí lidé, kteří tu klidně spí kolem něho. Kdo z nich bude první? Anebo snad osud bude k nim milosrdný a jedné noci, až budou všichni spát, otevře se pod jejich stanem led, který se už tolikrát prolomil širokými kanály na jiných místech? Krátký zápas, a bude po všem. Zappi, vzbuzený Cecionim, který ležel vedle něho a v úzkostech o život nezamhouřil oka po větší část noci, se zvedl, zatřásl Marianem a oba pak tiše, aby nevzbudili ostatní, vyšli ze stanu. Venku bylo slyšet jejich kroky, jak šli ke kře se rtuťovým obzorem, ale za malou chvíli se jeden z nich vracel. Nobile byl udiven; za tak krátkou dobu přece nemohli být s měřením hotovi! Látka kryjící nízký vchod stanu se rozhrnula, Zappi vstrčil dovnitř hlavu. Tvářil se vzrušeně a jeho tichý hlas zněl rozčileně.

„Je tu medvěd!“ hlásil. Pohyb obou bdících mužů probudil ostatní. Malmgren se první vzpřímil. Dal si opakovat Zappiho hlášení a pravil: „Dejte mi pistoli, půjdu ho zastřelit!“ Nobile mu ji podal. Malmgren pečlivě naplnil celý její zásobník a tiše se vyplížil ze stanu. Jeho druhy ovládlo rozčilení. Všichni najednou chtěli ven. Běhounek spal tu noc velmi pevně a vzbudil se, teprve když o něho klopýtl Viglieri, pomáhající vynášet Nobila ze stanu. „Urso!

Urso! Medvěd! Medvěd!“ znělo kolem něho. Lední medvěd! Rázem byl bdělý a čilý. Pomohl vystrčit ven Cecioniho a poslední vylezl ze stanu. Viděl, že se jeho druhové vyzbrojují. Obě sekerky a lovecký nůž byly již v rukou. Marně se rozhlížel po nějaké zbraň. Jen dláto z Cecioniho kabely s nástroji leželo tu zapomenuto ve sněhu. Sebral je a na okamžik je pevně sevřel, ale hned si uvědomil, jak směšná je to zbraň na tak mohutného dravce, a odhodil zas dláto do sněhu. Postavil se za stan a díval se směrem, kam pohlíželi ostatní.

Kry ležící sotva deset metrů od stanu zastíraly rozhled. Nebe bylo modré, slunce jasně svítilo a sněhový povrch ker odrážel oslnivě jeho paprsky. Vzduch byl mrazivý a čistý. Medvěd přišel z pevniny, patrně z některého většího ostrova, puzen hladem, za tuleni na zamrzlé moře.

Zřejmě je nenašel a vyčenichal tábor trosečníků. Blížil se k němu pomalu a obezřele. Cestou našel ve sněhu podivnou červenou věc — byl to hasicí přístroj z kabiny. Chvilku si s ním hrál a důkladně promáčkl mohutnou tlapou silný plech, ale potom jej odhodil a zamířil do tábora. Kývaje hlavou ze strany na stranu, kráčel přímo proti slunci a proti malé kře, za kterou klečel Malmgren s připraveným koltem.

Bylo to poprvé, co Běhounek viděl ledního medvěda v přírodě, bez ochranných mříží nebo příkopů a betonových valů zoologické zahrady.

Zůstal zcela klidný, ačkoli to bylo statné zvíře. Ve špinavém žlutém kožiše, kývaje ustavičně hlavou ze strany na stranu, vypadal huňáč spíše směšně než hrozivě. Malmgren zvedl pistoli a zase ji sklonil, hledaje správnou rovinu výstřelu. Medvěd postupoval klidně proti němu a vzdálenost mezi nimi se rychle krátila. Byla už sotva šest metrů a Běhounek, jehož se zmocnilo rozčilení, chtěl právě křiknout na Malmgrene, proč u všech všudy nevystřelí, když zazněly rychle za sebou dvě ostré trhavé rány. Medvěd zlostně zabručel, neobyčejně rychle se na místě obrátil a klusal těžkopádně zpátky, odkud přišel. Malmgren

přešel kru, za kterou se dosud kryl, a opatrně šel za ním; ti, kdo mohli chodit, ho v uctivé vzdálenosti následovali. Statný Švéd jim na okamžik zmizel za vysokou krou — medvěda už dříve nebylo vidět — pak se ozvaly ještě tři rány koltu a za malou chvíli se Malmgren zase vynořil mezi krami. Jeho červená poctivá tvář zářila širokým úsměvem. „He is dead! Je mrtev!“ hlásil z dálky. Stroze odmítl všechna blahopřání k zdařilému úlovku, který byl skutečným požehnáním pro tábor, ježto jej zásobil nejméně dvěma sty kilogramy čerstvého masa...

...Země v dohledu měla jen ten — kladný nebo záporný — význam, že u všech mužů podnítila touhu opustit místo, kde až dosud tábořili. K ohnutému konci saní, který tvořil jakési držadlo, byl připevněn provaz a Mariano, Zappi, Viglieri, Trojani a Běhounek se vydali s nimi na kru, které se už začalo říkat „Medvědí kra“. Naložili na sánky useknuté medvědí tlapy, jejichž váhu odhadovali na 70 až 80 kilo, a svízelnou cestou se navraceli zpět ke stanu. Kdežto Zappi zůstal na Medvědí kře a s hodinkami v ruce kontroloval čas, Mariano a Viglieri táhli sánky vpředu a Trojani s Běhounekem pomáhali tím, že je vzadu zvedali přes každou překážku.

Překážek bylo nemálo, ačkoli celá dráha i se všemi oklikami měřila sotva víc než 60 metrů. Všude stály v cestě menší kry, někde bylo nutno protlačit saně mezi dvěma velkými krami, jinde zase přepravit je přes řídký sníh, pod nímž byla voda. Místy musili led odsekat nebo sánky i s jejich břemenem nadzvednout. I tam, kde byla cesta poměrně rovná a vrstva sněhu pevná, klouzaly sánky velmi obtížně, protože měly četné výstupky, které nemohl Cecioni ani odsekat, ani uhladit.

Třebaže utáhl drát, spojující desky s kostrou, jak nejpevněji mohl, přece jen se uvolnila už při této krátké cestě zadní deska. Než celí utrmácení dorazili ke stanu, trvalo to právě třicet minut. Zappi měl pravdu, že se saně, z třetiny rozbité na dráze pouhých šedesát metrů, naprosto nehodí k dopravě člověka na vzdálenost sto dvaceti mil. „Uznáte, generále, že nyní, po pokusu se saněmi, už nemá smyslu déle čekat,“ prohlásil Mariano rozhodně. „Je pravda, že potravin je prozatím dost, ale led se bude vůčihledě horšit, a budeme-li ještě otálet, může se stát, že nás od pevniny oddělí široká vodní plocha, přes kterou se nedostaneme.“ Následovala už jen krátká debata, kolik mužů půjde a kdo to bude. Nobile hájil názor, že tři úplně postačí. Bude-li někdo z nich neschopen pochodu, zůstane druhý u něho a třetí půjde dál. Den míjel, nastávala noc 30. května a tři muži, kteří se rozhodli odejít, urychlovali své přípravy na cestu. Chtěli vyrazit v noci a vůbec pochodovat v noci, poněvadž v tu dobu stálo slunce níže nad obzorem než ve dne, mráz byl proto větší a sníh pevnější. Ti, kdo zůstali, snažili se je vybavit co nejlépe, ale přesto došlo k menším rozporům o věci, které mají s sebou vzít, a které nikoliv. Kromě potravin dostali odcházející jedinou pokrývku, kterou měli trosečníci, několik párů obuvi „finsko“, celý náhradní polární oblek, sekerku, dýku, menší z obou kukátek a podrobnou mapu. Chvíle odchodu se neúprosně blížila; nechybělo mnoho do půlnoci, kdy chtěli tři muži vyrazit. Ti, kdo zůstali, psali chvatně dopisy svým rodinám. Ve stanu zavládlo tíživé, smutné ticho. Někteří z píšících se neubránili slzám. V tuto chvíli si všichni, kdo zůstali, jasně uvědomili,

že jejich naděje na záchranu je pramalá a že to, co píšou, jsou vlastně asi poslední dopisy na rozloučenou. Běhounek odevzdal své dva malé lístky Malmgrenovi a žádal ho, aby je odeslal až za tři měsíce od onoho dne... „Je myslím vyloučeno, abychom bez pomoci vydrželi déle než tři měsíce,“ zakončil svou prosbu. V kalném světle mlhavé bílé polární noci stáli tři muži před stanem, připraveni k odchodu.... Ušli sotva dvacet metrů, když Mariano volal Biagiho na pomoc. Na Malmgrenově vaku se cosi uvolnilo. Biagi pospíšil napravit chybu a hned se zase vrátil. Tři muži šli dál. Viglieri stál vedle Běhounka, díval se za odcházejícími a utíral si oči. Zůstal před stanem až do půlnoci a sledoval pochod tří. Ostatní se jeden za druhým vraceli do stanu. 31. května bylo po celý den vidět pouhým okem tři černé pohyblivé skvrny, stále se zmenšující, jak se pomalu vzdalovaly směrem na západ. Ještě večer spatřil Viglieri kukátkem jednoho z druhů, jak se střídavě objevuje a zase mizí na obzoru. Druhý dva už nezahlédl, a i ten jeden mu brzy zmizel za bílou čarou, ohraničující obzor, kterou mlha posunula do vzdálenosti jen několika mil do tábora šesti mužů na pack-icu.

3. června v 19.30 se zase jasně objevil ostrov Foy n a tak Biagi k obvyklému „SOS, Italia, SOS“, připojil ještě polohu stanu: „Ostrov Foy n circa 30 mil od tábora“. První signály zachytil ruský radioamatér Šmidt správně, slova Foy n a circa mu splynula v jediné slovo Franz Josef, zbytek depeše slyšel už jen naprosto zlomkovitě a byl odkázán na dohady. Se vzrušenou tváří napsal nakonec na papír z těch nezřetelných slov tuto zprávu: „Italia – Nobile – Franz Josef – SOS – SOS – terra tengo – EHH.“ Nemohl se dočkat jitra. Hned jak otevřel poštovní úřad, poslal svou zprávu do Moskvy Společnosti přátel rádia. Společnost mu od počátku důvěřovala, znala své členy. Neváhala a poslala jeho zprávu Komitétu pro pomoc říditelné vzducholodi „Italia“. Komitét ji dal SOVNARKOMu a ten zase italskému konzulovi Spanovi. Spano nelenil a telegrafoval svému ministerstvu zahraničí do Říma, které opět odevzdalo celou záležitost podtajemníkovi ministerstva válečného námořnictví Siriannimu.

Vše šlo s úžasnou rychlostí, Sirianni měl zprávu v ruce už 4. června večer!... „Tak přece jen budu jíst tu slíbenou čokoládu, generále!“ řekl a podal mu sešit. Bylo v něm stručné hlášení, že „Città di Milano“ zachytila časně zrána slova: „SOS, Italia, Francesco“. Posluchač na lodi se dopustil téhož omylu jako ruský radioamatér a zkomolil slova „Foy n circa“ na Francesco.

Nobile se však tvářil skepticky a Trojani ho v jeho pochybovačnosti ještě posílil. „To by tak ještě scházelo, aby ti vrtáci,“ mýnil tím své krajany, „nás teď zase hledali na východě, kde nejsme, když nás předtím chtěli hledat na západě, kde také nejsme.“

„To je snadná pomoc,“ mýnil Viglieri. „Prostě ať se s nimi Biagi už nebaví o ostrovu Foy nu a telegrafuje naše zeměpisné souřadnice. Právě jsem je vypočítal.“ „Podivné je, že stačil poplach ruského telegrafisty, a najednou nás »Città di Milano« slyší!“ pravil zachmuřeně Nobile. Spojeným úsilím všech pěti Italů byla sestavena poněkud záhadná odpověď, která zněla: „Potvrzujeme délku 28 stupňů na východ a šířku 80 stupňů 30 minut na sever. Giuseppe Biagi číslo 86891. Přijímáme jen na krátké vlně. Jsme na packu bez saní, s dvěma raněnými. Vzducholod' ztracena jinde, na východ.“

Spojení se světem, které se po tolika dnech přece jen uskutečnilo, zlepšilo neobyčejně náladu šesti mužů na ledové kře. Až dosud žili jen ze dne na den, snažíce se nemyslet na budoucnost, která se jim jevila v tak nejistém a pochmurném světle. Nyní nastal úplný obrat. Zdálo se jim, že záchrana je na dosah ruky, že je otázkou nejbližších týdnů, možná jen dnů. Prvním důsledkem změněné situace byla snaha zařídit se pohodlněji na ledové kře – „po robinzonsku“, jak říkal Běhounek... Led byl v ustavičném pohybu, jak prozrazovalo časté měření zeměpisných souřadnic tábora; ale i bez měření viděli, že se vzhled ledu v těsném sousedství stanu nepříjemně mění. Zespoda na něm hlodalo moře a seshora slunce, kdykoli se ukázalo v mracích. Sníh tál i přímo pod trosečníky, poněvadž ve stanu bylo přece jen o několik stupňů tepleji než venku. Stan se do něho bořil čím dál tím více. „Prorážíme si díru do ledu jako tuleni,“ řekl o tom jednou Viglieri. Skutečně, tuleň si díru v ledě vyhryže zespoda, ale výsledek je konec konců stejný. Ke všemu se ještě otevřel krátký, ale dosti široký kanál nedaleko „vodní“ kry. Tehdy Nobile pojal obavu, že by mohla být trhlina i pod stanem, dal rozkaz stan vyklidit a přenést o malý kus dále. To bylo první „stěhování“ stanu, které trosečníci přijali jako vítanou změnu jednotvárného života. Oba zranění se ocitli zase jednou venku, poprvé od té noci, kdy Malmgren zastřelil medvěda, a to bylo dobře před čtrnácti dny.... Otevření nových kanálů v tak hroznivé blízkosti stanu nebylo tentokrát provázeno žádným hlukem a teprve pokřik Trojaniho na ně upozornil. Biagi, Viglieri a Běhounek byli okamžitě venku a jediným pohledem se přesvědčili, že Trojani nevaroval zbytečně. Zdálo se, že při nejbližším a zcela malém pohybu ledu musí zmizet celá malá kra s táborem v polárním moři, a nikdo nemohl říci, nedojde-li k takovému pohybu už v příštích minutách.

Bylo rozhodnuto okamžitě přestěhovat stan na „Medvědí kru“. Oba zranění byli vytaženi ven a jejich přenosem do nového tábora bylo stěhování zahájeno. Medvědí kra byla vzdálena od prvního tábora jen asi padesát metrů a častými pochůzkami pro maso se utvořila mezi oběma místy jakási cesta. V té době byla však už někde ve špatném stavu; to bylo tam, kde stálé větry posledních dnů odvály sníh a obnažily led. Jako všude byla tato horní vrstva ledu tenká, pod ní byla vrstva vody, a teprve potom začínala vlastní kra proměnlivé tloušťky. Tenký ledový škrálop se lámal pod nohama a bídna obuv trosečníků hned nasákla vodou, časem si na to tak zvykli, že už jim ani nepřipadlo na mysl starat se o to, zda mají suché či mokré ponožky. „Začneme s generálem, protože je lehčí,“ navrhol Viglieri. „A protože je jistá naděje, že to sánky vydrží,“ dodal ironicky Trojani. Sánky to vydržely a bylo pak možno použít jich i pro Cecioniho, ale musili s nimi zacházet velmi opatrně. Nebylo ani pomyslení použít jich jako skutečných sáněk, to jest táhnout je po ledě. Udělali z nich nosítka, Biagi šel vpředu, Viglieri vzadu a Běhounek s Trojanim pomáhali z obou stran udržovat sánky ve vodorovné poloze. Nebyl to snadný úkol, protože na některých místech bylo nutno kry přelézat a jinde zase se mezi nimi prosmýknout. Oba poboční nosiči sklidili mnohou hanu od Biagiho a Viglieriho a upřímně jim nabízel, že si s nimi rádi vymění místo. S Nobilem to ještě celkem šlo, ale s Cecionim, který vážil dvakrát tolik, byla zlá práce a čtyři nosiči dorazili s ním na Medvědí kru nadobro vyčerpáni. Odpočinuli si však jen malou chvíli a chvátali pro stan, nechávající zatím oba druhy na

rozřezaném vaku ze sobí kůže. Stan byl stržen za několik minut a poměrně snadno přenesen. Zatímco jej Trojani s Biagim stavěli, přepravovali Viglieri s Běhounkem nejpotřebnější věci: zásoby potravin a plechovky s olejem a benzínem. Benzín hlavně pro náležité zatížení vnějších krajů stanu. Biagi vlastnoručně přestěhoval celé své rádio; malý rozložitý silák přenesl zdánlivě bez jakékoli námahy na jednom rameni třicetikilové akumulátory. Nebylo ani pomyšlení na to, že v jediné noci přenesou všechno do nového tábora. Vzali zatím jen nejdůležitější potřeby a po čtyřhodinové práci prohlásili všichni, že je toho pro tu noc až dost.

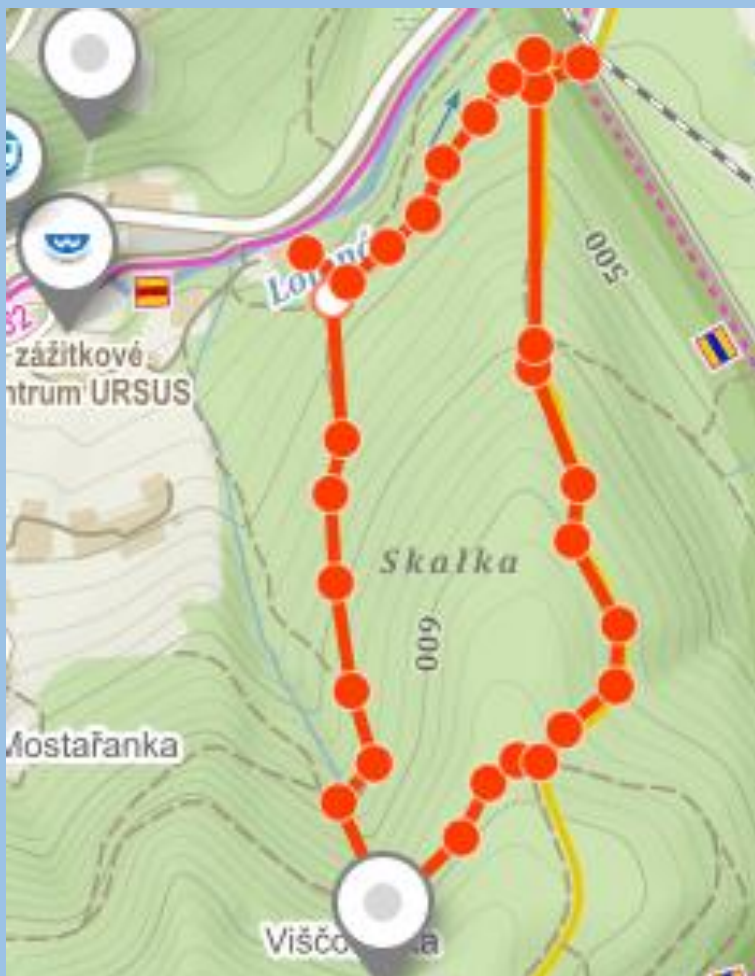
Většina trosek vzducholodi zůstala i později na původním místě. Malá kra, která byla prvním obydlím trosečníků, vydržela kupodivu všechny pohyby ledu i tání. Putovala potom pomalu klikatou cestou kolem jejich nových táborů; o čtyři týdny později se objevila na docela opačné straně, než ležela původně, takže se trosečníci v první chvíli domnívali, že to připluly trosky vraku vzducholodi. Triedr jasně ukázal, že je to jejich první tábor, zalitý vodou z roztáleného sněhu.

Popis hry

Hra začne „lovením“ medvěda. Bude to spočívat v tom, že skupina bude muset strefit papírovou koulí pomocníky hlavního vedoucího (vedoucí skupin). „Medvědi“ budou jednotliví vedoucí skupin, případně ještě další vedoucí. Hráči budou mít každý na ruce papírovou kouli přivázanou na cca 2 m provázku. Každá skupina musí chytit (strefit papírovou koulí) všechny vedoucí, kteří budou hrát medvědy. Bude se měřit čas od začátku hry do chycení posledního medvěda skupinou. Vzniknou tak časové odstupy mezi jednotlivými skupinami.

V těchto odstupech (pokud by byly příliš krátké, budou vynásobeny, např. z 10 sekund bude 100 sekund - dle aktuální situace) se skupina vydá na pochod (bude demonstrovat odchod tří mužů, kteří se vydali pro pomoc).

Předpokládaná trasa: Z tábora jižně na svážnici, po ní jít až k potoku, pak podél potoka až na další svážnici. Poté pak pokračovat po žluté turistické značce až k železničnímu přejezdu, kde odbočit vlevo a po svážnici dojít nad tábor a pak sejít zpět do tábora.

Pochod bude ztížen následovně:

Členové skupiny budou k sobě **přes zápěstí přivázání provazem**, což bude imitovat to, aby se nepropadli na ledové kře do vody. Takto půjdou celou trasu. Další obtíž bude spočívat v tom, že **půjdou boso** (minimálně část trasy, dle podmínek), což bude imitovat skutečnost, že polárníci měli velmi nevhodnou obuv. Část trasy budou muset absolvovat navíc **se zátěží** (imitace nesení desítek kilogramů těžkého vybavení a potravin). Zátěž budou představovat kameny nebo klády. Skupina, která bude v celotáborové hře prohrávat, si může zvolit ze 4 kup závaží.

Cestou bude navíc na několika místech ukrytá zpráva (biblický verš), který bude muset skupina najít.

Bud'te tedy trpěliví, bratří, až do příchodu Páně. Pohled'te, jak rolník čeká trpělivě na drahocennou úrodu země, dokud se nedočká podzimního i jarního deště. (List Jakubův 5,7)

Zpráva bude umístěna po celé trase tak, že bude rozstříhána na jednotlivá slova, a uschována tak, že vždy půjdou z trasy vidět. Slova budou číslována dle jejich pořadí (1. až 24.). Pokud skupina mine slovo, je možné si jej domyslet, nebo se může vrátit zpět.

Když skupina přijde do tábora, dostane úkol, že má v okolí 10 m od pomníku partyzánům u hlavní silnice najít vysílačku (mobil) a odeslat z něho heslo, které najde na pomníku.

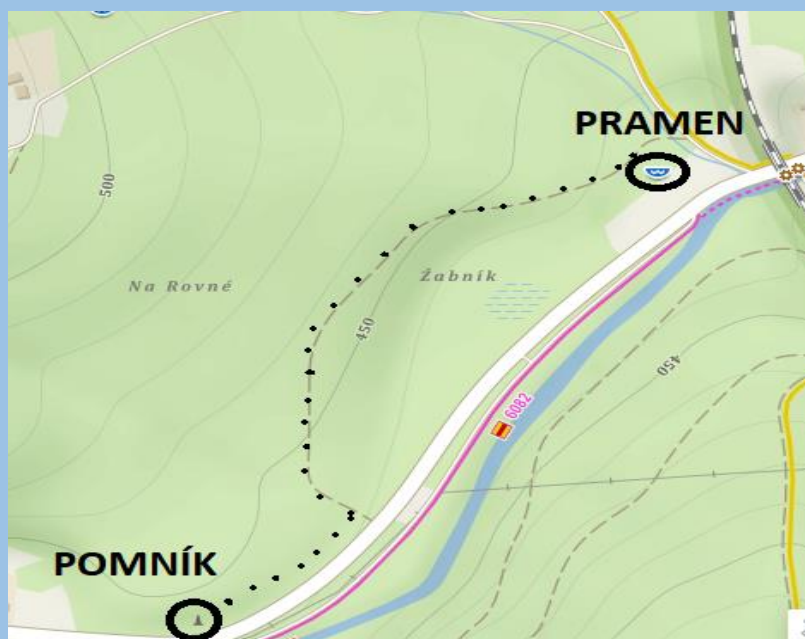

Zdroj obrázku: mapy.cz

Heslo: **TRPĚLIVOST**

Po odeslání hesla (na mobil hlavního vedoucího) obdrží od skupinového vedoucího úkol, že mají složit z klacků a provazu nosítka a na nich vybraného člena družiny přenést. Spolu s tím budou po trase na nosítka ukládat šišky, které najdou na trase od pomníku k prameni (V Žabníku) - viz mapka níže:

Za každou šišku bude skupina zvýhodněna (dle situace/rozdílů v počtu šišek) 3-20 sekundami. (Dopočítá se po skončení hry).

Ve studánce (prameni) bude uschována zašifrovaná zpráva (biblický verš), kterou skupina musí najít (řekne ji to vedoucí) na konci trasy s nosítkami.

Zpráva (biblický verš):

Proč se tak trpce rmoutíš, má duše, proč ve mně úzkostně sténáš? Na Boha čekej, opět mu budu vzdávat chválu, jemu, své spáse. On je můj Bůh. (Žalmy 43, 5)

Zašifrována bude v šifře „posunuté písmeno“:

Uwth xj yfp ywuhj wrtzynx, rf izxj, uwth aj rsj zeptxysj xyjsfx? Sf Gtmf hjpjo, tujy rz gziz aeifafy hmafqz, ojrz, xaj xufxj. Ts oj rzo Gzm.

Klíč bude uschován pod mostem železniční tratě 320 (viz mapka níže). Tuto mapku skupina dostane po nalezení zprávy ve studánce/u pramene (v případě, že bude vyschlý, vedoucí přibližně určí místo, kde mají zprávu hledat).

Pod mostem bude ukryt klíč k šifře:

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D	E

Hra končí vyluštěním zprávy, vyhrává skupina, která ji vyluští správně a odevzdá vedoucímu jako první (po odečtení/přičtení eventuální penalizace).

Zamyšlení ke 4. etapě: (NE)TRPĚLIVOST A ČEKÁNÍ

Trosečníci se po předchozím zklamání dočkali navázání spojení, ale téměř náhodou, když jejich vysílání zachytil ruský radioamatér. Nicméně pak nastalo ještě dlouhé období čekání, než skutečně přišla záchrana.

Dnešní zamyšlení bude o čekání a trpělivosti. Čekání je vlastnost, kterou většinu lidí nemá rádo a neumíme čekat. Ať už jde o pouhé čekání na vlak nebo autobus, nebo čekat ve frontě na nákup či v koloně vozidel při zácpě. Jsou i věci, situace, na které si musíme počkat delší dobu - jako je studium, čekání na životního partnera. Těžké je čekat na výsledky lékařského vyšetření.

S čekáním se pojí trpělivost. Trpělivost můžeme definovat jako schopnost dlouho klidně čekat, nebo také opakovaně vykonávat určitou činnost, než se dostaví žádoucí výsledek. Trpělivě, každý den se učit, je náročné, těžké, ale přináší výsledky. Trpělivost je jedním z ovoce ducha, tzn. křesťanských ctností, tedy vypěstovaný sklon k dobrému chování. Jedna činnost, kde je trpělivost dost zásadní pro úspěch je rybář. Rybář musí čekat, než mu ryba zabere. Nejhorší je čekat, když věci nemáme ve svých rukou, ale musíme se spolehnout na ostatní. Ve stejné situaci byli také naši polárníci, kteří odvyšílali zprávu a už jim nezbývalo nic než čekat.

Někdy nám je čekání příjemnější, jindy horší, někdy je zpestřeno nějakou jinou aktivitou (u polárníků to bylo ulovení medvěda, které jim vlilo naději do žil). Ale po čase už vzali situaci také do vlastních rukou, když se rozhodli poslat tři muže na relativně blízký ostrov Foyu. Nedokázali všichni čekat (neměli asi důvěru v to, že je skutečně najdou).

V Bibli si čteme příběh manželů, kteří museli dlouho čekat na dítě. Byli to Abram a Sára. Nemít dítě tehdy byla potupa, kdo děti neměl, byl na okraji společnosti a lidé jimi pohrdali. Bůh jim sice zaslíbil, že budou mít syna, ale trvalo to desítky! let a pořád nic. A tak se Abram se Sárou rozhodli situaci řešit po svém. Abram si vzal za ženu otrokyni Sary a s ní měl dítě - Izmaele. Praotce všech Arabů. Boží slibovaný syn Izák se narodil asi o 13 let později, když už Abramovi bylo 100 let a jeho ženě 90 let (tehdy se dožívali vyššího věku, než dnes). Potomci Izmaele (Arabové) jsou dodnes nepřáteli Izraelců, tyto dva národy jsou neustále ve válečném stavu.

Když nedokážeme čekat na Boží plán pro náš život, a chceme si to udělat „po našem“, tak to jde, Bůh nám v tom bránit nebude, ale musíme počítat s tím, že z toho můžeme mít i problémy.

Abram, později mu Bůh změnil jméno Abraham, se trpělivosti musel v životě naučit. Proto si o něm čteme v listu Židům 6, 15: *„A protože byl Abraham trpělivý, dosáhl splnění Božího slibu.“*

Čekání prověřuje náš vztah k Pánu Bohu (jak mu věříme), i vztah k lidem (jak jim věříme).

Co můžeme dělat v době čekání?

- a) nic, rezignovat, vzdát to
- b) nadávat, být nervózní a svalovat vinu na ostatní
- c) dobu čekání využít aktivně

Tak to dělali i polárníci. Snažili se čekání využít k tomu, aby zvýšili své šance na přežití (zabili medvěda, v táboře opravovali věci, stěhovali se, když se jejich kra začala rozpouštět). Také měřili svou polohu.

Když na něco čekáme, měli bychom tu dobu čekání aktivně využít. Využít k učení, k seberozvoji. Pokud věříme v Pána Boha, pak čekáme na to, až na Zemi přijde podruhé jako král. Toto čekání může trvat i celý život. Proto bychom život neměli promarnit „v čekárně“. V listě Jakuba 5, 7 si čteme: *„Bud'te tedy trpěliví, bratří, až do příchodu Páně. Pohled'te, jak rolník čeká trpělivě na drahocennou úrodu země, dokud se nedočká podzimního i jarního deště.“*

Někdy člověk čeká na svého životního partnera, někdo to nese lépe, někdo hůře. Někdo se každý den trápí, že stále nikoho nemá, vyčítá to Pánu Bohu. Někdo období svobodného života využije právě k tomu, aby rozvinul své schopnosti a svým způsobem se tak „zkvalitnil“ pro svého budoucího partnera.

Kdo uměl čekat na Pána Boha a jeho zásah byl král David (nebo ještě před tím, než se stal králem - měl jen zaslíbení). Král před ním, Saul, chtěl Davida zabít (protože se bál, že se stane králem místo něho), pronásledoval ho každý den. Jednou měl David příležitost Saula zabít (když se šel vymočit do jeskyně, kde byl David schovaný), ale neudělal to, nechal to na Bohu, protože mu Bůh zaslíbil, že se králem stane.

Biblický verš, který jste vyluštili v dnešní hře (*Žalmy 42, 6: Proč se tak trpce rmoutíš, má duše, proč ve mně úzkostně sténáš? Na Boha čekej, opět mu budu vzdávat chválu, jen jemu, své spáse*). Toto mj. řekl právě král David - na Boha čekej, i v situacích, kdy sám nevidíš východisko, kdy jsi na tom špatně, kdy tvoje duše (nitro) úzkostně sténá. To byl případ Davida. On se rozhodl čekat na Boží zásah - a dočkal se, ne hned, ale dočkal.

Poslouchat Boha, žít podle jeho slova (Bible) se vyplatí, protože on sám nás zná nejvíce a ví, proč čekáme. Čekáním se buduje (rozvíjí) trpělivost. Učme se jí.

5. etapa: ZÁCHRANNÉ AKCE (středa 17. 7. 2019)

Libreto z knihy: První marné hledání: Ve středu v poledne, 6. června, byl přichystán ke startu, ale řídký závoj mlhy varoval před odletem. K večeru se vyjasnilo, rozhled do dálky byl dobrých třicet mil a Lützow-Holm se rozhodl startovat. Nasedli s Myhrem, tichou

zátokou zabouřil motor roztáčený v stále vyšších obrátkách, malý letoun poskočil a rozjel se po hladké sněhové pláni, odlepil se záhy od ní, stoupal spirálou nad zakotvený škuner, a zakrouživ nad ním, zamířil přímo k východu. Mys Uvítání záhy zmizel letcům za zády. Pod nimi se táhlo valně rozrušené ledové pole, sahající až k Přeloženému mysu, který je nejsevernějším výběžkem Nového Fríska.

Měli vlastně zamířit na jih podle západního pobřeží Nového Fríska, ale odtamtud se valila hrozivá šedá stěna husté mlhy. Byli sotva půl hodiny na cestě a Lützowovi-Holmovi se nechtělo toto první letecké pátrání po trosečnicích zakončit tak záhy. Pět hodin nejméně se mohl jeho „Racek“ udržet ve vzduchu, spotřeba benzínu nebyla přehnaná, jeho měřič stál na uspokojivé výši. „Vezmeme to k Severnímu mysu!“ křikl poručík na mechanika, sedícího za ním. Myhre jen přikývl. Ohlédl se neklidně na šedou stěnu, která, jak se zdálo, hnala se za nimi. Kdo bude rychlejší?... Ve dne se několikrát zdálo, že se mlha zvedne, a letci chystali start.

Nebylo to lehké, plováky přimrzly v noci ke sněhu, na ledovém poli ležely umrzlé závěje a tvořily nepříjemné hrboly. Letci pracovali špičákem i lopatou hezkých pár hodin, než se jim podařilo urovnat dostatečně dlouhou startovací dráhu. Potom následoval jeden pokus o start za druhým; Myhre jich napočítal třináct, než se jim podařilo odlepit se. To už bylo 8. června časně zrána. Měřič benzínu nepříjemně poklesl; tolik pokusů o start vyčerpalo zásobu.... Oba „Rackové“ (letadla) odpočívali plné tři dny pod nepromokavou plachtou; tak dlouho trvalo špatné počasí v Biskajské zátoce. Sníh sice přestal padat po několika hodinách, ale mlha, která jej vystřídala, snížila rozhled do dálky na pouhou míli a chvílemi ještě více.

Obě letadla se rychle přesunula přes ostrov Broch a hned za ním ležící ostrov Foyne a počala pátrat v kruzích, které se ustavičně rozvíjely a skládaly ohromnou spirálu. Pozorovatelé zdvojnásobili pozornost, která na chvíli polevila, když míjeli ostrovy, které podle jejich názoru musila mít Malmgrenova skupina už dávno za sebou. Sáhli znovu k triedrům — stan není přece tak malá věc a tábor sám zaujímá ještě více místa, je tu také pět metrů vysoký stožár s anténou a se signalizačními vlajkami; ke všemu ještě je stan natřen na červeno — Italové mu už říkají „Tenda rossa“, tj. „Červený stan“ — barvou, která se dobře odráží od bílého sněhu. Trosečníci mají také benzín a olej, mohou je zapálit a dát znamení kouřem. Ale k velkému podivu posádky obou letounů nikde není vidět barevnou skvrnu ani černý kouř. Riiser-Larsen pohlédl s neklidem na měřič benzínu; polovina zásoby už byla pryč, musejí přerušit hledání, které trvá už přes půl hodiny. I když počítá s větrem, který budou mít při návratu v zádech, je nejvyšší čas nastoupit zpáteční cestu. S těžkým srdcem obrací letadlo a Lützow-Holm ho mrzutě následuje. O tři dny později vzlétnou znovu a opět nadarmo, a tak ještě pětkrát....

Ledoborce vyplouvají: Jestliže krátká lhůta šesti dnů, poskytnutá Vizemu s menším ledoborcem Malygin k vyplutí, hraničila s mezemi lidské výkonnosti, byl na tom Samojlovič ještě dvakrát hůře. Dostal na vypravení „Krasinu“ jen lhůtu poloviční, pouhé tři dny! Za tuto dobu bylo nutno připravit kolos s nosností 10 500 tun a s posádkou 136 mužů, zásobit

jej vším možným a zajistit i celou leteckou výpravu s třímotorovým Junkersem Borise Čuchnovského.... Nakládá se a stále se nakládá na „Krasin“, jeřáby skřípají a vrzají, tuna uhlí za tunou mizí v zásobních komorách. Jejich celkem 27, ale velitel výpravy Samojlovič je míní naplnit domácím uhlím jen zčásti.

Požaduje důrazně výtečné uhlí cardiffské, které má největší výhřevnost a nejméně popela ze všech druhů uhlí, jež se pálí pod lodními kotli. Posádka „Krasinu“ dělá, co může, aby vyplula v předepsané době. Jeřáby zvedají nad palubu náklad za nákladem a jsou to nejneuvěřitelnější věci, celá zvířata, stažená z kůže a ukládaná v lodní chladírně, bedny, sudy, balíky, konzervy, salámy, šunky, hned zase kožichy, čepice, prádlo, cement, petrolej, železné součásti, prkna, klády, bili, že připraví cardiffské uhlí v norském přístavu Bergenu, „Krasin“ je nalodí cestou, jen ať se proboha nezdržuje a vypluje co nejdříve. Pojednou mají obavy; přestali skládat naděje do svých alpínů a zdá se, že nemají mnoho důvěry v účinnou pomoc svých velkých hydroplánů, které už jsou na cestě.

Posádka „Krasinu“ dělá, co může, aby vyplula v předepsané době. Hlavní je, aby bylo všechno na palubě nebo v podlodí, o řádné uskladnění se postarají až cestou. Jeřáby zvedají nad palubu náklad za nákladem a jsou to nejneuvěřitelnější věci, celá zvířata, stažená z kůže a ukládaná v lodní chladírně, bedny, sudy, balíky, konzervy, salámy, šunky, hned zase kožichy, čepice, prádlo, cement, petrolej, železné součásti, prkna, klády, jedno za druhým a stále přibývá nových zásob, rychlost se stupňuje, skřípání zvedacích strojů neustává ani na minutu a všem se to zdá pomalé; chtěli by to urychlit, rozkaz jde za rozkazem, lidé pomáhají, na palubě je samý spěch a chvat, který neumdlévá na jedinou chvíli ani v noci.

A konečně nastává 15. červen, poledne, a k smrti utýraný velitel výpravy zjišťuje, že nemožné se stalo skutkem a že ohromná loď se vším všudy a s posádkou 136 osob byla k své nebezpečné polární kampani, plné záludů a nečekaných překvapení, připravena přesně za 4 dny 16 hodin a 13 minut!

Letadlo nad červeným stanem: Den po nezdařeném Maddalenově letu, ve středu 20. června, klenulo se nad ledovou krou trosečnicků sytě modré nebe bez jediného mráčku. Letadla opět vyrazila na cestu.... „Zkus se s ním spojit přímo, Biagi,“ přikazoval. „Řekni mu, že ho budeme řídit rádiem, jakmile se objeví v dohledu. Až bude přímo nad námi, vyšleme signál VVV. Třikrát K bude znamenat »Shazujte zásoby!«. Zeptej se, kde právě jsou!“ Všichni musili ze stanu ven, i Cecioni, a přestože rádio mělo řídit Maddalenovo letadlo takřka krok za krokem, dostali rozkaz snažit se signalizovat ze všech sil. Běhounek se s nechutí chopil svého praporku a vylezl na kru, na které stál den předtím. Trojani nalil do plechovky olej s benzínem, přidal k tomu trochu hadrů a malou náruč asfaltu.

„Maják je připraven!“ hlásil Nobilovi kousavě. Viglieri si po svém způsobu usnadnil život. Někdo musí řídit Biagiho u rádia, to dokáže nejlépe přece námořní důstojník, který dovede navlas odhadnout, o kolik stupňů má letadlo odbočit napravo neb nalevo. Usadil se pohodlně na kru, která byla značně nižší než Běhounkova, a čekal. Cecioni splnil svůj slib, že ukáže

ostatním, jak se má signalizovat. Hodlal použít slunce a vyrobil si snadno a rychle zrcadlo tím způsobem, že tenkou dřevěnou desku polepil lesklými lístky staniolu.

Měl zvláštní štěstí, že paprsek odražený od jeho primitivního zrcadla doletěl právě Maddalenovi do oka a byl — až na rádio samozřejmě — jediným signálem trosečníků, který letci zavčas zachytili.... Hydroplán přelétl stan, chvilku ještě pokračoval ve svém letu, ale pak se obrátil a vracel se. Leč minul stan a minul jej opět a opět, když své pokusy opakoval. Zdálo se, že neslyší ani signály trosečníků, anebo že je jimi ještě více zmaten. Vznětliví Italové na jeho palubě jisté pozbyli na okamžik klidu a nesnažili se věnovat náležitý čas provedení pokynů Biagiho. Tak to trvalo hezkých pár minut; veliký kovový pták bloudil a Biagi zatím lítal jako šílený od vysílačky k přijímačce poslechnout, co sdělují z letounu. Konečně se letoun umoudřil a poslušně sledoval každý povel Biagiho. Kýžená značka, třikrát krátká a jednou dlouhá, třikrát opakovaná tři V, zněla opět a opět a potom se ozvala i dlouhá, krátká, dlouhá třikrát po sobě, povel k shazování zásob. Kdosi se vyklonil ze zadní části kabiny a z letadla začaly padat malé předměty, ale jen okamžik klesaly rychle, potom se nad nimi rozvinul šedožlutý veliký hedvábný padák a volný pád se změnil v klidný, pomalý sestup.... Stalo se, jak Nobile nařídil, a den nato, 22. června odpoledne, když přiletěly oba italské stroje, zelenobílý hydroplán Maddalenův i šedý Dornier-Wall Penzův, zdálo se, že Penzo má poctivý úmysl na kře přistat. Lítal chvílemi tak nízko, že Běhounek stojící na vysoké kře a mávající rudým praporkem, který si vybral ze signálních vlajek, shozených Maddalenou, vtahoval hlavu mezi ramena z obavy, že mu ji plovák Penzova stroje urazí.

Ale letec nakonec usoudil, že kra je přece jen krátká pro jeho těžký letoun, opatřený čluny, které potřebují k ubrzdění na ledě mnohem delší dráhu než lyže. Tentokrát zásobili letci tábor mnohem vydatněji než dva dny předtím Maddalena. Shodili nové akumulátory, dva gumové čluny, z nichž jeden, oválného tvaru, stačil dobře pro pět osob, dvě pušky, z nichž jedna přečkala pád bez pohromy, masové konzervy, vařič na pevné lihové kostky „Meta“, bohužel ne benzínový, pár ohromných bot pro Viglieriho, signální patrony, záchranné pásy, léky a sněžné brýle....

Do záchranných operací se zapojili také švédská letadla a vydala se pátrat po ztracené výpravě.... Cecioni právě zvedal nádobu k ústům, když náhle strnul v pozoru a potom zvolal: „Jsou tu!“ Viglieri, Biagi a Běhounek vylezli chvatně ze stanu, Nobile a Cecioni se vysoukali pracně za nimi. Skutečně, venku už i ostatní slyšeli vzdálené bzučení motorů. Nobile začal rychle a nervózně udílet rozkazy. Biagi ať vypálí signální patronu a hned potom ať odejde s Viglierim co nejrychleji na přistávací kru, kde zanítí druhou patronu. Běhounek se postaví na kru, bude mávat praporkem ve směru přistávací kry a zároveň bude sledovat postup obou druhů a vývoj událostí a hlásit je Nobilovi. Polosvlečený Trojani zůstal zatím ve svém spacím vaku ve stanu. Cecioni o své újmě drátem začal spravovat sánky. Byl neobyčejně vzrušen, vždyť nastávala pro něho hodina vysvobození z ledového vězení!

Nobilovy rozkazy byly vykonány přesně a pohotově. Bylo bezvětří a hustý černý kouř signální patrony volně stoupal k modravému nebi. Viglieri vzal na pomoc špičák, který byl mezi předměty shozenými Maddalenou, a aniž se přivázal k Biagimu, spěchal s ním k

přistávací ploše. Běhounek se postavil na kru s astronomickými přístroji. Byla sice o něco nižší než ta, na které obvykle stával při příletu letadel, ale měla tu výhodu, že se mohl dobře dorozumět s Nobilem.

Biagi s Viglierim urazili sotva třetinu z těch 150 metrů, které dělily přistávací pole od stanu, když už nad táborem začala kroužit švédská letadla. Byla dvě a jedno z nich mělo lyže, druhé plováky. Běhounek začal horlivě mávat praporkem ve směru přistávací kry, ale nebylo toho ani zapotřebí, poněvadž letci sami zhlédli už rudé T, sestavené z padáků. Zatímco letadlo s plováky podrželo svoji dosavadní výšku, letoun s lyžemi se velkým kruhem snesl nízko nad pack-ice v místě, kde byla rovná kra, a Běhounek, sledující jeho pohyby triedrem, měl už dojem, že začal na ni přistávat. Ale letadlo se zase vzneslo a motor zvýšil hlas, jak pilot přidal obrátek. Švédové se zřejmě důkladně rozhlíželi a zkoušeli povrch kry, poněvadž tento postup se ještě několikrát opakoval, stupňuje nesnesitelně nervózní napětí Nobilovo.

Konečně se letoun už nevznesl a jeho motor zazněl hlubším tónem. Běhounek viděl, jak letadlo poskakuje na kře, naklánějíc se křídly střídavě na obě strany, až se konečně zastavilo; jeho motor však nepřestal pracovat. Druhý letoun, opatřený plováky, zakroužil ještě jednou nad táborem a potom odletěl směrem na západ. „Přistali!“ hlásil radostně Běhounek. Nobile začal rychle něco mluvit k Cecionimu, který mu stejně rychle odpovídal. „Jsem Lundborg, nadporučík švédského vojenského letectva!“ Nobile stál, podpírán Běhounekem a Viglierim. Podával mu ruku a zajíkově mu děkoval za velkou odvahu, s jakou přistal u jejich stanu. Jako první vzal na palubu letadla generála Nobile (byl zraněný, ale lehčí než Cecioni). Slíbili, že se pro ostatní brzy vrátí. Uběhla hodina čekání a po ní druhá. Slunce, které stálo o půlnoci nejniže nad obzorem, počalo zase na nebi vystupovat a více hřát.

Italové vyčerpali látku k hovoru a znenáhla ztichli. Čekání jim začalo připadat příliš dlouhé a Viglieri se jal vypočítávat, jak brzy se může Lundborg asi vrátit. Vzlétl z této kry půl hodiny před půlnocí z 23. na 24. června. Letěl k „Ostra Gruppen“ („Východní skupině“), jak říkali Švédové své pomocné základně v Hinloppenském průlivu. I když poletí oklikou, drže se břehů, nemůže být jeho cesta delší než 120 mil. Fokker zatížený třemi muži není příliš rychlý letoun, ale přece jen dokáže urazit takovou dráhu za pět čtvrtí hodiny, možná i dříve, za hodinu, poněvadž je téměř úplné bezvětří. Od jeho odletu uplynulo již půl čtvrté hodiny — kdyby se byl hned obrátil a vracel zpět, mohl být už dávno zde.

V malé skupině se začal vzmáhat neklid. Všichni mlčeli a napínali sluch, zda neuslyší vzdálené tiché bzučení motoru. Signální kouřová patrona ležela už dávno připravena vedle nich na sněhu. Ale jediný zvuk, který chvílemi přerušil hluboké polární ticho, byl rachot nějaké vzdálené kry, která byla již natolik nahlodána sluncem a vodou, že pozbyla rovnováhy a zřítela se do moře.

„Již nepřiletí!“ pravil Běhounek smutně Viglierimu. Ale v zápětí se zastyděl za to, jak křivdil poctivým Švédům. „Jsou tu!“ vzkřikl nadšeně Cecioni, jehož cvičené ucho první

zaslechlo vzdálený hlas motorů. Bylo krátce po druhé hodině. Cesta ke stanu proběhla bez nejmenší příhody. Neuplynula ještě ani hodina od startu z Hinloppenské úžiny, když Lundborg spatřil kouřový signál trosečníků. Procitl z únavy, která se ho začala zmocňovat. Jednou zakroužil nad přistávacím polem a hned potom se spustil srázným obloukem dolů. Povšiml si, že se dotkl lyžemi sněhu až v polovině přistávací plochy, ale to nemohlo vadit, je-li kra přes tři sta metrů dlouhá. Sto padesát metrů bohatě stačí k ubrzdění letadla.

Zapomněl, že je nyní lehčí než při předchozím přistání. Letadlo mělo stále ještě značnou rychlost, když ledový val, ohraničující pole na severu, vyvstal před ním v hrozivé blízkosti. Chtěl Fokker stočit doleva, kde bylo dosti místa, ale lehký dvouplošník se vzepjal přídí vzhůru, zakolísal z boku na bok, pak pozvedl zád' a překotil se dopředu. Zůstal ležet na horních nosných plochách, roztříštiv vrtuli o led, a jeho motor se zastavil. Na ostrově tak přibyl nový trosečník. Záchrana se zkomplikovala. Dny, které následovaly po Lundborgově ztroskotání, byly velmi neutěšené. Počasí se nechtělo zlepšit, tlakoměr klesl o tři centimetry — předzvěst dalšího zhoršení počasí — vítr začal znovu vát, smetal sníh s kry a poháněl ohromné ledové pole.... Selžou-li letadla, je tu vždy ještě sovětský ledoborec »Krasin«, pravil Běhounek přesvědčivě... Za několik dní zorganizoval Švédové další leteckou výpravu a kapitána Lundberga vyzvedli z ledové kry. Ale tím jejich operace skočila. Cecioni čekal trpělivě venku před stanem na návrat letadla. Aby mnoho nevážil, svlékl těžký svrchní polární oblek. Nevadilo mu, že vane mrazivý vítr; ve své naději na brzkou záchranu jej ani nepocítil.

Běhounek prodlel u něho hezkou chvíli, než se odebral k druhům do stanu. Neměl odvalu říci mu, že se Švédové už pro nikoho nevrátí. „Cavaliere“ čekal až do 4 hodin do rána; teprve potom celý promrzlý vlezl do stanu, když mu Běhounek, konající hlídku, slavnostně slíbil, že ho okamžitě vzbudí, jakmile zaslechne motory. Ale motor letadla už nikdy potom nezazněl nad krou trosečníků. Trosečnice mohla v naději držet pouze jediná věc, ledoborce, které již vypluly pro jejich záchranu do krutého Severního ledového oceánu...

Popis hry:

Hra začne motivem prvního leteckého hledání tábora. Jelikož letadla kvůli mlze nemohla pořádně vzlétnout a často musela start odkládat, tak budou skupiny hrát hru „**letadla v mlze**“. Jejich úkolem bude vybrat si jednoho člena skupiny, který bude představovat švédského letce. Ten bude mít zavázané oči a ostatní ze skupiny jej budou muset navigovat předem připravenou trasou. Délka trasy bude dle obtížnosti na místě dlouhá cca 100 metrů. Skupině se bude měřit čas - vzniknou tak určité rozestupy mezi skupinami, na základě kterých skupina vyrazí do další části hry.

Pro přistání letadla bylo klíčové vůbec tábor najít, protože kra se neustále pohybovala. Letec našel kru s trosečnicí na základě toho, že viděl zrcátko z alobalu, které vydávalo odraz slunce.

Skupina se vydá na trasu označenou obrázkem letadla a jejich úkolem bude po trase (v případě slunečného dne) zachytit „prasátko“ (odraz slunce v zrcátku), a tak najít

vedoucího, který bude tento odraz vysílat. V případě zataženého dne budou muset po trase najít kousek alobalu, v jehož okolí bude zpráva uschována.

Obrázek letadla pro označení trasy:

Zpráva bude zašifrovaný biblický verš, který bude muset skupina rozluštit. Verš bude zašifrován v mobilové šifře:

"7 666 6 666 222 1 6 444 1 7 777 444 222 44 2 9999 444 1 666 3 1 44 666 7777 7 666 3 444 66 2 ,1 666 66 1 88 222 444 66 444 555 1 66 33 22 33 7777 2 1 444 1 9999 33 6 444 ."

Klíč:

Klíč k šifře získá skupina tehdy, když vymyslí a napíše 100 slov, která budou začínat na písmena Z Á Ch R A N (písmena ze slova záchrana).

Jakmile skupina verš rozluští, bude jejím úkolem se co nejdříve vrátit do tábora, kde bude hra pokračovat „naloděním ledoborců“.

Skupina bude mít za úkol naložit „ledoborec Krasin“ uhlím a dalšími zásobami. Uhlí bude prezentováno **kameny**. Kameny budou nosit z řeky. Velikost kamene bude omezena na velikost sevřené pěsti dospělého člověka, větší kameny budou vyřazeny. Uhlí bude muset nanosit 50-100 kg (dle situace a vzdálenosti od řeky).

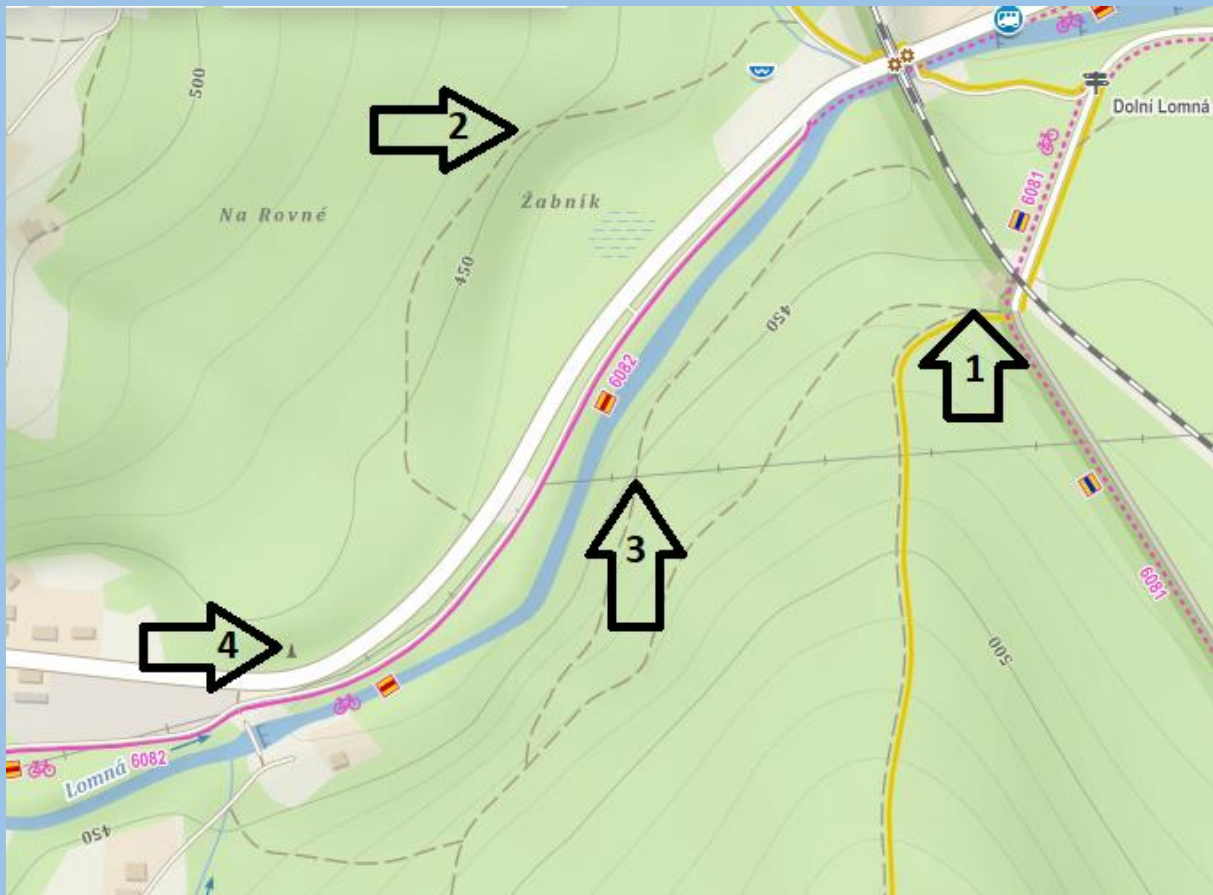
Další zásoby bude představovat **dřevo**, které bude muset být nalámáno na cca 30 cm délku a pečlivě uskladněno v předem vytyčeném prostoru (cca 0,3 m délka x 0,5 m šířka x 0,5 m výška). Skupina bude muset hezky tímto dřevem naplnit tento prostor.

Bonusem bude najít a donést z přírody **jídlo** (ovoce lesních plodů). To se bude vážit na gramy. Za každých 10 gramů bude skupina zvýhodněna 10 sekundami až 1 minutou (bude ji odečteno od celkového času v této etapě hry). Na tento úkol bude mít skupina vyčleněno 15 minut. Může se ale rozhodnout, že jej nevyužije (ušetřený čas tím ale nezíská).

Na základě časových odstupů, které vzniknou bude hra pokračovat „vyplutím ledoborců“. Každá skupina dostane k dispozici loďku (plastovou hračku, případně pingpongový míček nebo stejný kus dřeva) a jejím úkolem bude **plout s loďkou po proudu řeky** od tábora až pod železniční viadukt (lze případně zkrátit, pokud to skupinám půjde velmi pomalu).

Na konci trasy dostane skupina od vedoucího mapku, kde budou **vyznačeny 4 body, které bude muset družina najít** (imitace toho, že kra s trosečníky se pohybovala). Každé stanoviště bude označeno barevným fáborkem, číslem stanoviště, a navíc bude obsahovat část biblického verše: *On nás zachránil ne pro spravedlivé skutky, které my jsme konali, nýbrž ze svého slitování; zachránil nás obmytím, jímž jsme se znovu zrodili k novému životu skrze Ducha svatého. (Titovi 3, 5)*

Text na stanoviště 1: *On nás zachránil ne pro spravedlivé skutky, které*

Text na stanoviště 2: *my jsme konali, nýbrž ze svého slitování; zachránil*

Text na stanoviště 3: *nás obmytím, jímž jsme se znovu zrodili k*

Text na stanoviště 4: *novému životu skrze Ducha svatého. (Titovi 3, 5)*

Po nalezení všech čtyř stanovišť se bude muset družina co nejdříve vrátit do tábora (po vlastní ose, může využít jakýchkoli zkratek) a sdělit vedoucímu biblický verš (zprávu).

Když dorazí do tábora, budou muset **naházet do připravených čtverců** (z klacků za zemi) naházet se vzdálenosti cca 5-10 metrů 100 kamenů (šišek, případně jiného materiálu). Tato část hry bude imitovat letecké zásobování a shazování věcí trosečníkům na kru z letadla.

Pak je bude čekat závěrečný úkol této etapy - **přestěhovat tábor**. Jelikož trosečníci již dlouho čekali na záchranu a blížilo se léto, kra pod nimi nebezpečně roztávala. Stěhování bude prováděno ve vymezeném úseku lesa, kde budou vyznačeny (pomocí provázku a barevných fáborků) dvě čáry, vzdálené od sebe cca 50 metrů. Úkolem skupiny bude přenosit z jednoho konce na druhý (od jedné čáry za druhou) 100 šišek/klacků/papírků. Hráči se však budou muset vyhýbat vodám (kanálům). Kanály budou hrát vedoucí, kteří budou vždy ve dvojici běhat se dlouhou šňůrou a chytat členy skupin (vedoucí budou svázání v pase/nebo přes ruce) a délka provázku mezi nimi bude asi 2-3 metry. Kdo bude chycen, bude muset jít na 1 minutu do vězení. Pak bude moci zase pokračovat bude.

Vítězství v etapě si připíše ta skupina, která nejdříve přenese 100 šišek (případně budou dopočítány penalizace, resp. časový bonus).

Zamyšlení k 5. etapě: POMOC DRUHÝM

Po navázání spojení se začaly rozbíhat záchranné práce. Nebyli to ale Italové, kteří začali se záchranou trosečníků jako první, i když Italia byla jejich loď a trosečníci byli především Italové. Ochotnější pomoci byli Seveřani (Švédové a Norové) a Rusové. Záchranné práce stály mnoho prostředků, financí, lidských sil, času. Nor Roland Amundsen, který se také zapojil do záchranných prací, dokonce i zahynul.

Když věříme Pánu Bohu, tak jeden z projevů víry v Boha je pomáhat druhým. Věnovat jim náš čas, peníze, prostředky. V Bibli se píše jeden příběh, který Ježíš vyprávěl lidem, když byl na zemi. Je to příběh O milosrdném Samaritánovi.

„Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a padl do rukou lupičů; ti jej obrali, zbili a nechali tam ležet polomrtvého. Náhodou šel tou cestou jeden kněz, ale když ho uviděl, vyhnul se mu. A stejně se mu vyhnul i levita, když přišel k tomu místu a uviděl ho. Ale když jeden Samařan na své cestě přišel k tomu místu a uviděl ho, byl pohnut soucitem; přistoupil k němu, ošetřil jeho rány olejem a vínem a obvázal mu je, posadil jej na svého mezka, zavezl do hostince a tam se o něj staral. Druhého dne dal hostinskému dva denáry a řekl: ‚Postarej se o něj, a bude-li tě to stát víc, já ti to zaplatím, až se budu vracet.‘ Kdo z těch tří, myslíš, byl bližším tomu, který upadl mezi lupiče?” Zákoník odpověděl: „Ten, který mu prokázal milosrdenství.“ Ježíš mu řekl: „Jdi a jednej také tak.“ (Lukáš 10,30-37)

Samaritán byl na rozdíl od kněze a Levity, kteří byli v lidu velmi vážení, zcela na okraji společnosti. Židé Samařany neměli rádi, nestýkali se s nimi. A přesto právě tento Samařan se rozhodl pomoci zraněnému člověku. Musel obětovat svůj čas (určitě také někde spěchal), svoje peníze - staral se o zraněného a pak mu nechal ještě další peníze (denár = asi 1500 Kč dnes).

Jiný příběh, který se píše v Bibli je o tom, že když Ježíš kázal, byl v jednom domě a poslouchalo ho tolik lidí, že se tam nedalo hnout. Čtyři přátelé měli kamaráda, který byl ochrnutý, nemohl chodit, a tak ho nesli na nosítkách. Pro zástup se však nemohli dostat dveřmi, tak to vzali přes střechu. Tu museli rozebrat (zničit), museli ji potom jistě zaplatit. Obětovali hodně proto, aby druhému pomohli.

Znakem lidí, kteří o sobě tvrdí, že věří v Pána Boha, by měla být pomoc druhým lidem. To nás bude něco stát, a někdy i dost (času, prostředků, peněz). Podobně jako záchrana trosečníků. Jsem ochoten pomáhat druhým, kteří to potřebují? Bůh nenávidí prezírávé oko (to znamená, že i když vidíme lidi, kterým bychom mohli pomoci, tak děláme, že je nevidíme).

Záchranáři v příběhu našich trosečníků pomáhali, i když je neznali (alespoň většina). Ježíš jde ve svém učení dokonce ještě dál, že máme pomáhat i svým nepřátelům, že máme pomáhat lidem, kteří nám to nemohou nijak oplatit. Proč bychom to měli dělat?

Protože sám Bůh přichází zachránit člověka - před věčnou smrtí. Sami se svým snažením, dobrými skutky do nebe nemůžeme dostat. Křesťanství je jediné náboženství, kde Bůh sám sestupuje za člověkem, nikoliv člověk se musí skrze své snažení dostat k Bohu.

Titovi 3, 5: On nás zachránil ne pro spravedlivé skutky, které my jsme konali, nýbrž ze svého slitování; zachránil nás obmytím, jímž jsme se znovu zrodili k novému životu skrze Ducha svatého.

Bůh v Kristu Ježíši přišel vzít trest smrti za nás, abychom mohli věčně žít. Neudělal to, protože jsme byli dobří, právě naopak, protože jsme neposlušní lidé, co Boha odmítají. Jenže On nás vidí, jak se plácáme v bahně své neschopnosti a špatnosti (asi jako moucha, co sedne na med a nemůže se z něho odlepit).

V Žalmech si čteme, že pomoc do našeho života přichází od Pána Boha. *„Pomoc mi přichází od Hospodina, on učinil nebesa i zemi.“ (Žalmy 121, 2)*

Bůh byl ochoten vyslat záchrannou výpravu v podobě Ježíše Krista, který za naši záchranu položil život nejvyšší. Ale na rozdíl od Amundsena to nebyla nešťastná náhoda, ale plán.

V listu Římanům si čteme: *„Když jsme ještě byli bezmocní, v čas, který Bůh určil, zemřel Kristus za bezbožné. Sotva kdo je hotov podstoupit smrt za spravedlivého člověka, i když za takového by se snad někdo odvážil nasadit život. Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní.“ (Římanům 5,6-8)*

Bůh je ten, který zachraňuje! Bible je plná příběhů, kdy Bůh zasahuje do lidského života a zachraňuje. Např. zachránil Izraelce před faraonem v Rákosovém moři, prostřednictvím odvahy královny Ester zachránil celý národ, zachránil tři muže v ohnivé peci, o němž si čteme v knize Daniel.

My k Boží záchraně nemůžeme nic dodat, pouze jí uvěřit. Víra však není o tom medítovat, chodit do kostela nebo se pořád jen modlit. Víra je následovat Ježíše ve způsobu jeho života a jedním ze znaků je pomáhat druhým kolem nás, ať už nám jsou blízcí nebo ne. Jak často máme problém pomoci rodičům, když nás o něco poprosí. Ochota pomáhat druhým není zadarmo, vždy to něco stojí, ale když si uvědomíme, jak Bůh byl připraven pomoci nám, budeme i naši pomoc druhým brát jinak.

6. etapa: ZACHRÁNĚNÍ (čtvrtek 18. 7. 2019)

Libreto z knihy: „Krasin“, který po dobu čekání na odpověď plul jen poloviční párou, nasadil nyní plnou rychlost všech tří strojů. Brzy po posledním telegramu „Città di Milano“ dorazil k severnímu pobřeží Špicberků a zamířil podle něho přímo k východu. Samojlovič se rozhodl, že proniknou k trosečníkům nejkratší cestou, která vedla mezi Severním mysem a Sedmi ostrovy. Larsen, kotvící s „Braganzou“ u Severního mysu, hlásil mu rádiem, že mezi Severním a Platenovým mysem je tenký led, jímž „Krasin“ snadno prorazí.

Zpočátku se skutečně zdálo, že má pravdu, ale záhy přišlo rozčarování. Dvě míle na východ od 21. poledníku narazil „Krasin“ na pevný, velmi silný starý led a za hodinu jím pronikl jen o dvě délky lodi! Musil bojovat doslova o každý centimetr. Dvacetkrát po sobě dával zpáteční páru, couval, sbíral síly a znovu najížděl v útoku na jedno a totéž místo ledu, tvrdého jako ocel. Konečně se zastavil. Velitelská „trojka“, Samojlovič, Čuchnovskij a Oras, uznala, že je zbytečné mařit síly v marném zápasu, že Sedm ostrovů lze také obeplout na severní straně.

Bylo úterý, 3. července, když „Krasin“ v 10 hodin 30 minut začal obracet. Naštěstí východní vítr udržel v ledě otevřenou průlinu, kterou si tak namáhavě vybojovali, jinak by byl měl uzavřenou i cestu zpět. Cesta podle západních břehů Sedmi ostrovů byla poměrně volná. Za pět hodin dorazili k nejsevernějšímu ze Sedmi ostrovů, malému skalnatému ostrůvku Rossovu. Tam musili zastavit, aby vyměnili zlámané spojovací svorníky na válci pravého parního stroje. Samojlovič použil této nucené zastávky k projevu k posádce ledoborce. „Nezdaří-li se tento plán, půjdeme jinou cestou,“ prohlásil. „Ukáže-li se druhá cesta neschůdnou, vyhledáme třetí. A každý z nás setrvá na svém místě. Topiči a námořníci stejně jako vědci a velitelský sbor musejí být proniknuti jedinou vůlí, jedinou snahou — třeba i za cenu života dosáhnout vytleného cíle! Rusové byli na rozdíl od pyšných fašistických Italů ochotni pomoci (ti sami nechtěli už ani vyslat letadla) ....

„Viglieri, Běhounek, Trojani, Cecioni a Biagi žádají o sdělení polohy »Krasinu«.“ Pro tu chvíli to byl ostatně poslední telegram z kry. Rádio náhle umlklo a také přijímací stanice byla němá. Povrchní prohlídka, kterou Biagi provedl, neodkryla žádnou chybu ani ve vysílací, ani v přijímací stanici. Na důkladnější prohlídku nebyl zatím čas; bylo naléhavě třeba přestěhovat tábor. Celá jezera se už černala okolo stanu a ze všech stran do něho zatékalo. Začali se stěhovat v neděli 8. července. Viglieri vybral pro nový tábor místo, které leželo také na přistávací kře, asi 60 metrů na jih od stanu. Sněhu bylo na něm také málo, ale trosečníci si opatřili suchou základnu pro svůj stan. Biagi s Trojanem odsekali sekerou dolní křídla Fokkeru, jimiž byl obrácen vzhůru, a na ty stan postavili. Nyní odcházeli z nebezpečně zatíženého severního okraje kry a stěhovali se do samého jejího středu, kde bylo možno předpokládat, že je led nejsilnější. Tentokrát nebylo potřeba přepravovat se s nákladem přes nebezpečné kanály. Stěhovali se na rovné ploše a důmyslný Cecioni to zařídil velmi prakticky. Většinu zásob snesli do tří gumových člunů, jejichž okraje byly řádně naplněny vzduchem. Ke každému člunu postupně přivázali lano tak dlouhé, že sahalo až do nového tábora. Tam se postavil Biagi, a podporován Cecionem, jenž

seděl vedle něho, pomalu lano svinoval a přitahoval člun k sobě. Pohyb člunu nebyl hladký, kra měla místy hrboly, ale přes ty mu pomohli Viglieri s Běhounkem, kteří se k němu připřáhli a táhli ze všech sil. Mnoho věcí nechali ve starém táboře. Pokazila se jim také vysílačka a nešla opravit. Němý přijímač, který by je byl dříve uvedl v zoufalství, byl jim nyní celkem lhostejný. Věděli, že jim nezbyvá nic jiného než odevzdat se osudu a trpělivě čekat na místě, kde nyní jsou. Bylo dobře, že styk mezi trosečníky a „Città di Milano“ byl přerušen.

To, co by jim byla v oněch dnech hlásila o „Krasinu“, bylo by otrásló jejich poslední nadějí. Po opravě pravého stroje pokračoval „Krasin“ v zápase s ledem. Bylo to stále horší, ale přesto urazil ledoborec 4. července mezi půlnocí a polednem 15 mil. V tu dobu bylo už jen 70 mil do stanu trosečníků. Led zesílil na dva metry a všechny tři stroje na „Krasinu“ pracovaly na plné obrátky. Padal hustý sníh a nebylo vidět dál než na sto metrů. Postup ledoborce se zvolnil. Za jednu lodní hlídku, trvajíc 4 hodiny, urazil jen 5 mil. To bylo stále ještě poměrně dobré a posádka se cítila spokojena, ale potom nastaly zlé chvíle. Led ještě více zesílil a levý lodní šroub přišel v něm o jednu lopatku.

„Krasin“ už nemá proti sobě jednoduchá ledová pole, kry tu srůstají dohromady a jejich vysoká sněhová pokrývka je další překážkou. Za jedinou hodinu dává kapitán Eggi šestnáctkrát zpáteční páru a útočí najedno a totéž místo! Přes všechno úsilí probije se „Krasin“ za celou tu hodinu kupředu jen o čtyři své délky, o pouhých čtyři sta metrů! Ve 20 hodin 30 minut zastavuje stroj. Nutno počkat, až vítr a příliv led trochu uvolní. „Krasin“ utrpěl už více ran, třebaže menších, ale co je hlavní — zásoba uhlí se nebezpečně chýlí ke konci! Neočekávali tak těžké ledové poměry, na jaké tu narazili, zápas s ledem je stál víc uhlí, než počítali. Na palubě je 156 lidí. Stane-li se něco „Krasinu“, nikdo na světě nebude s to jim pomoci, větší ledoborec neexistuje. Situace je povážlivá a odpovědnost velká. Ale nikdo z celé posádky nepomýšlí na návrat teď, když jsou už tak blízko cíle, podle posledního hlášení pouhých 60 mil od stanu. Co to je pro „Rudého medvěda“ (letadlo Rusů)? Nejpozději za tři čtvrtě hodiny tam bude. Vyletí potom, co se rozpustí mlhy, ale kru s červeným stanem nenajde...

A navíc díky mlze na cestě zpět téměř nenajde ani ledoborec Krasin, na který by přistál. Na cestě měl navíc poruchu, ale na druhou stranu našel Malgrmemovu skupinu, která putovala pro záchranu pěšky.... „Veliteli výpravy. Mapa číslo 303. Malmgren spatřen na šířce 80 stupňů 42 minuty, délka 25 stupňů 45 minut, na nevelké kupě srostlých ker mezi prořídlym ledem. Dva stáli s praporky, třetí ležel naznak. Zásob potravin na dva týdny. Považuji za nezbytné, aby se »Krasin« ihned vydal zachránit Malmgrena. Čuchnovskij. “ Na „Krasinu“ obíhají nejrůznější dohady, jak se asi podařilo objevit Malmgrenovu skupinu. Později se ukázalo, že šlo o pravděpodobnost jedné k miliónu, a možná ještě menší, která se někdy naplňuje v životě stejně jako v matematice. Při náhodném vyhlédnutí z okénka „Rudého medvěda“ spatřil Šelagin muže, jenž stál na kupě ker a divoce mával praporkem. Byl to Zappi. Stačilo, aby „Rudý medvěd“ letěl v čáře posunuté jen o několik metrů dále, stačilo, aby Šelagin vyhlédl jen o nepatrný zlomek vteřiny dříve nebo později, a

Malmgrenova skupina byla beznadějně ztracena! jejich osudu a pospíší k záchraně těch, jimž hrozí bezprostřední nebezpečí. Už v 11 hodin 11. července vyplouvá „Krasin“ k Malmgrenově skupině. Zpočátku to jde dobře, vítr a mořské proudy led uvolnily, ale v 15 hodin už zase zápolí loď s těžkými krami, přes dva metry silnými. Mezi 16. a 18. hodinou urazí jen 200 metrů a potkává čtyři medvědy. Čtyřmetráková medvědice padne za oběť nadšeným střelcům. Přesně o půlnoci míjí ledoborec ostrůvek Karla XII., sotva sto metrů vysoký, předsunutou stráž Špicberků. První hlídka (od půlnoci do čtyř ráno) má štěstí, ledoborec za ní urazí plných 7 mil ve správném směru na cíl. Led je tu povolný a všichni se nad tím velmi radují. Ačkoli je doba, kdy obvykle spí celá posádka, kromě mužů na hlídce, je paluba plna lidí. O vyhlídkový koš na stožáru, kde jindy námořník tak nerad mrzne, je teď mnoho zájemců. Není ani potřebí ceny, kterou Samojlovič vypsal pro toho, kdo první spatří Malmgrenovu skupinu; sta očí a desítky triedrů se upírají na ledovou pláň.

Lodní siréna vyje a její zvuk se nese daleko v mrtvém polárním tichu. Kormidelník Brejnkopf náhle volá: „Člověk! Vidím člověka!“ Všechny oči se obracejí tam, kam ukazuje. Ano, je to člověk, je to jisté, ačkoli je ještě daleko. Jde jim vstříc a podivně mává rukama. Je čtvrtek, 12. července 5 hodin 20 minut, jak velitel výpravy zjišťuje na svých hodinkách. „Krasin“ se rozjíždí přímo k temné postavě, která kráčí pomalu po ledě. V 6.40 je asi 300 metrů od nevelké kry. Jsou na ní dva lidé. Jeden z nich pobíhá po ledě jako šílený a posuňky vybízí „Krasin“, aby přijel blíž, druhý leží na zádech, zvedá jen hlavu a ramena a natahuje ruku, jako by dával znamení, že ještě žije.

Stojící muž se podívá triedrem, potom složí ruce před ústy jako trubku a volá: „Krasin! Welcome!“ — „Krasin! Bud' vítán!“ Stroje na „Krasinu“ ztichnou, ledoborec zastavuje, posádka spouští můstek z paluby. „Malmgren?“ táže se dychtivě muže, který stojí a vítá je. „Ne. Komandant Zappi!“ odpovídá muž. „A kde je Malmgren?“ táže se tajemník. Mluví sice jen rusky, ale jeho posuněk je dosti výmluvný, aby Zappi pochopil. Říká rychle něco italsky a ukazuje rukou pod led. Ivanov nerozumí jeho slovům, ale gesto Zappiho je jasné. Malmgren je tedy mrtev! Jak to, že Boris Grigorjevič hlásil tři muže na kře, dva stojící a jednoho ležícího? Není čas luštit hádanky. Před nimi leží Mariano. Oči se mu lesknou horečkou, snaží se něco říci, ale zdá se, že není s to vyrazit hlásku. Radost posádky „Krasinu“ nad záchranou těch dvou nezná mezí...

Vysílačka trosečníků na kře začala opět fungovat. Její nečinnost byla způsobena zvýšenou sluneční aktivitou, která rušila krátkovlnné vysílání. Krátce před polednem 12. července přišla z „Città di Milano“ zpráva, která vzrušila celý stan; „Krasin“ vítězně zdolal ledy, které jej věznily několik dní u Sedmi ostrovů, a ráno téhož dne vzal na palubu Mariana a Zappiho na místě ležícím několik mil na sever od ostrova Brochu. Ve všeobecné radosti si nikdo, až na Běhounka, nepovšiml, že tato zpráva mlčí o Malmgrenovi. Loď hlásí, že se k nám »Krasin« blíží a že máme každou hodinu poslouchat jejich zprávy o poloze ledoborce!“ „Eh, ti se zbytečně rozčilují,“ pravil skepticky Trojani. „Ráno byl »Krasin« ještě několik mil na sever od ostrova Brochu, to je slušný kousek cesty od nás! Kdoví kde zase uvázne a jak dlouho mu to bude trvat, než se k nám probije!“ Jeho slova zavdala podnět k

všeobecnému uzavírání sázek, kdy „Krasin“ připluje. Největším optimistou byl Běhounek, jenž sázel na zítřek, pátek 13. července. Ale i jeho optimismus byl překonán, neboť ještě odpoledne, v 17 hodin 15 minut, zaslechli velmi jasně sirénu „Krasinu“.

Žádná hudba na světě se nezdála Běhounkovi tak sladká jako tento vzdálený hlas lodní píšťaly! A ani tehdy, když se blízko stanu srážely s hromovým rachotem ledové kry, nebyli trosečníci tak rychle venku jako v této chvíli! Cecioni se vyvekl zcela sám, a podepřev se o dvě vesla jako o berle, vzpřímen pohlížel s ostatními směrem k západu, odkud zazněl hlas sirény.

Ale vítězná loď ztichla a pouhým okem ji nebylo vidět. Přesto se rozhodli Italové pro okamžitou střelbu z pušek a z Lundborgovy karabiny. Běhounek byl sice toho názoru, že vzdálenost je přílišná a že „Krasin“ při hluku svých strojů nemůže výstřely zaslechnout, ale nebránil druhům v jejich salvách; snažil se jen, aby se nepřipletl do rány některé odražené kulce. Mnohem rozumnější byl nápad Trojaniho, aby vypálili kouřovou patronu, a Biagiho snaha najít „Krasin“ kukátkem. Vylezl na Lundborgovo letadlo a záhy hlásil, že vidí na západě kouř „Krasinu“ ve vzdálenosti asi 8 až 9 mil. Vyslal o tom ihned zprávu „Città di Milano“, ale brzy nato ledoborec pojednou obrátil a začal se vzdalovat.

V malém hloučku netrpělivě čekajících mužů zavládl neklid; záhy se však utěšili výrokem Viglieriho, že ledoborec nemůže plout jako obyčejná loď rovně k cíli, že si musí hledat nejsnazší cestu v ledu a činit časté okliky. Ale tento výklad nebyl správný, jak se později ukázalo.

„Città di Milano“ popletla hlášení Biagiho, že „Krasin“ je na jihozápad od stanu, a oznámila ledoborci, že stan je na jihozápad od něho. To bylo příčinou, že „Krasin“ změnil prudce směr a začal se vracet. Naštěstí Viglieri měl v tu chvíli dobrý nápad, vypálit novou kouřovou patronu. Rusové ji zpozorovali a okamžitě opravili kurs lodi. Nebýt toho, mohla se záchrana trosečnicků zdržet ještě o několik dní, tím spíše, že v noci přišla mlha.

Když se dost vynadávali jeden po druhém kukátkem na „Krasin“, vrátili se trosečníci do stanu k poslední večeři. Sotva pojedli, už byli zase ze stanu venku. Ve 20 hodin viděli už dobře hustý kouř, stoupající z komínů „Krasinu“. Potom si začal každý chystat svůj uzlíček. A potom trpělivě čekali a sledovali s úžasem, jak mohutná loď hravě drtí kry, které je tak dlouho věznily. Je 21 hodin 15 minut, když „Krasin“ přiráží bokem k západnímu okraji kry trosečnicků ve vzdálenosti pouhých třiceti metrů od stanu. Je jasně slyšet zvonek lodního telegrafu, stroje rázem tichnou a „Krasin“ s rachotem spouští řetěz s lodní kotvou. Vysoko nad kroučící jeho dva ohromné žluté komíny, označené rudou hvězdou, paluba se plní lidmi, námořníci spouštějí můstek a za chvíli kra zčerná postavami zachránců.

Zatímco Biagi posílá rádiem poslední pozdrav z kry a dík všem, kdo se snažili trosečnickům přispět, objímají se jeho druhové s Rusy. Všichni jsou v tu chvíli nevyzpytatelně šťastni, jen Běhounkovu radost kalí zpráva, že Malmgren je mrtev... Od počátku svého pobytu na „Krasinu“ si lámal hlavu nad záhadou, jak je možné, že zkušený polárník Malmgren zahynul, kdežto slabý Mariano přežil hrůzný pochod? A proč Malmgren, ve všem tak spolehlivý a

přesný, neodevzdal jeho dopisy Zappimu, který ho opustil, ještě když byl naživu? Na jeho dotazy u Zappiho, co se stalo s Malmgrenem, dostal tak neochotné a popuzené odpovědi, že se raději přestal ptát. Mariano nemohl mluvit, ležel v těžké horečce. Rusové opakovali jen několik skrovných údajů, které jim dal Zappi v prvních chvílích své mnohmluvnosti, hned po záchraně. Malmgrenovi omrzly nohy a pochod jej nadobro vyčerpал. Po dvanácti dnech společného pochodu ho opustili na jeho výslovnou žádost a zanechali ho umírajícího na ledové kře. Na jeho opětovnou výzvu si vzali jeho šatstvo a zbytek potravin... Pochod tří zůstal záhadou. Stejně tak osud zbylých členů posádky vzducholodi Italia...

Popis hry:

Hra začne dalším stěhováním tábora. Trosečníci tahali své věci na člunech. První část hry bude spočívat v tom, že skupina bude muset pomocí provazu, který budou navíjet na klacek. Na konci provazu bude háček, na který vždy člen skupiny napíchne kus kartonu (imitace věcí v táboře). Takto bude muset skupina dotáhnout terénem celkem 10 věcí. Délka provazu bude cca 50 metrů. Po každé věci bude skupina muset provázek znovu rozmotat. Jakmile tímto způsobem „přestěhují“ svých 10 kousků kartonu (věcí), postoupí do další části hry. Zapišeme časové rozestupy mezi jednotlivými skupinami.

Další částí hry bude hra dámy (trosečníci si zkracovali dobu čekání na záchranu a hráli šachy). Dáma je jednodušší na vysvětlení i hru, proto budou skupiny hrát dámu, a ne šachy.

Pravidla dámy³:

- Hraje se na desce 8x8, na každé straně 12 kamenů ve 3 řadách na černých polích.
- Kameny se táhne po diagonálách, vždy o jedno pole dopředu.
- Dokončí-li kámen tah na poslední řadě (bílý b8,d8,f8,h8, černý a1,c1,e1,g1), mění se v dámu. Dáma se pohybuje po diagonálách dopředu i dozadu.
- Kameny se skáče jen dopředu, dáma může skákat přes libovolný kámen na diagonále dopředu i dozadu a dokončit skok na kterémkoli poli za přeskočeným kamenem.
- Hráč při skoku přenesou svou figuru na konečné pole skoku, naznačuje přitom průběh skoku a až poté odstraní přeskočenou figuru z desky. Přes jeden kámen lze skákat jen jednou.
- Skákání je povinné a figura po dokončení tahu nesmí mít další možnost skoku. Je-li více možností skákání, může si hráč vybrat bez ohledu na množství přeskočených kamenů soupeře. Opomenuté skákání se promlčuje dalším tahem soupeře.
- Dáma má při skákání vždy přednost před kamenem.
- Partii vyhrává hráč, jehož soupeř nemá tah podle pravidel, tzn. že nemá již žádné figury, nebo jsou jeho figury zablokovány, nebo se vzdal.
- Partie skončí nerozhodně dohodou hráčů, nebo když se vyskytne 3x stejná pozice.

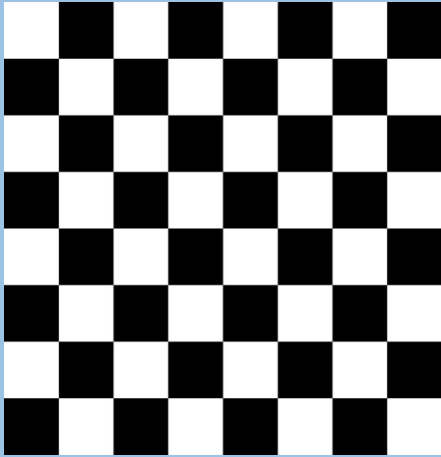
---

³ Zdroj pravidel zde: <http://www.damweb.cz/pravidla/cdshort.html>

trosečníci na kře se musí znovu stěhovat, přitom se jim pokazí vysílačka a neslyší spojení s Citta di Milano, musejí čekat, čas si zkracují hrou v šachy

Hrací desku (zvětšíme a vytiskneme vícekrát, aby mohlo hrát najednou více dvojic). Pokud nemáme k dispozici originální figurky, použijeme kameny (tmavé x světlé).

Z každé skupiny si její členové vyberou tři, které postaví do hry v dámu. Budou hrát systémem každý s každým (se členy ostatních družstev). Viz tabulka níže.

	A1	A2	A3	B1	B2	B3	C1	C2	C3	D1	D2	D3
A1	X	X	X									
A2	X	X	X									
A3	X	X	X									
B1				X	X	X						
B2				X	X	X						
B3				X	X	X						
C1							X	X	X			
C2							X	X	X			
C3							X	X	X			
D1										X	X	X
D2										X	X	X
D3										X	X	X

Z každého zápasu získá vítěz tolik bodů, o kolik kamenů porazil soupeře. Tzn. pokud jeden hráč nemá nic a další 8, získává 8 bodů. Kameny proměněné na dámu jsou za tři body. Za skupinu se pak sečtou všechny body (body všech tří hráčů). Rozdíly v bodech se převedou na penalizační časy. Dle aktuální situace 1 bod přibližně za tři až deset sekund.

Ledoborce musely prorážet kry, to bude ve hře imitováno silovými disciplínami.

Disciplína 1: Držení předmětu v natažené ruce

Natáhneme provázek v takové výšce, aby byl asi 10 cm pod nataženou paží stojícího hráče ve vodorovné poloze. Hráč si vezme zátěž (např. kámen, krabici od mléka) a drží jej

v natažené paži. Počítá se čas. Paže se nesmí krčit, hráč se nesmí nějak zaklánět, kroutit aj.

Disciplína 2: Páka

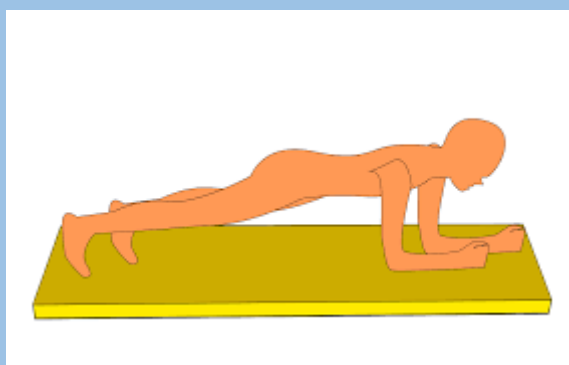
Ze skupiny hrají vždy tři vybraní hráči vždy proti třem vybraným hráčům z ostatních skupin. Maximální limit na souboj je 2 minuty. V případě výhry získává hráč pro svou skupinu bonusový čas, v případě prohry pak penalizaci. V případě remízy skupina čas neztrácí ani nezískává.

Tabulka pro souboje:

	A1	A2	A3	B1	B2	B3	C1	C2	C3	D1	D2	D3
A1	X	X	X									
A2	X	X	X									
A3	X	X	X									
B1				X	X	X						
B2				X	X	X						
B3				X	X	X						
C1							X	X	X			
C2							X	X	X			
C3							X	X	X			
D1										X	X	X
D2										X	X	X
D3										X	X	X

Disciplína 3: Plank

Hráči zaujmou pozici pro cvik „plank“ vzpor na loktech (viz obrázek níže)⁴. Hráč se snaží udržet v pozici co nejdéle (nesmí se prohnout, kleknout). Čas se sčítá, čím déle vydrží, tím lépe. Maximální limit na osobu je 3 minuty.

Po silových disciplínách budou spočítány rozestupy mezi skupinami a bude jím dán úkol složit obrázek ledoborce Krasinu (imitace opravy poničené lodi nárazy do ledu). První

⁴ Zdroj obrázku: Pk0001 [CC BY-SA 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>)]

dostane obrázek skupina, která bude mít nejmenší penalizaci, poslední ta, který bude mít penalizaci největší. Obrázek bude rozstříhán na 20 dílků.

Obrázek Krasinu⁵:

Po složení obrázku budou znovu přepočítány penalizační časy, které budou mít vliv na další části hry. Do následující však vyrazí všechny skupiny najednou. Jejich úkolem bude ve vymezeném úseku lesa pátrat po souřadnicích. Ty budou na kartičkách na stromech. Úkolem družiny bude muset tyto souřadnice najít a v paměti přenést na svou základnu. Toto bude symbolizovat vylétávání letadel při pátrání po troskách. Aby to nebylo tak jednoduché (protože letcům ztěžovala podmínky mlha), budou navíc ve vymezeném úseku, kde budou umístěny souřadnice běhat vedoucí, kteří budou hráče chytat. Chycení bude plácnutím. Hráč, který bude chycen, půjde na 1 minutu do vězení (mlha jej zdrží). Celkem bude na stromech 30 souřadnic. Tvar souřadnice 80° s. š. a 15° v. d.

Souřadnice:

81° s. š. a 10° v. d.	82° s. š. a 15° v. d.	83° s. š. a 20° v. d.	84° s. š. a 50° v. d.	85° s. š. a 45° v. d.
86° s. š. a 25° v. d.	87° s. š. a 70° v. d.	88° s. š. a 60° v. d.	89° s. š. a 40° v. d.	81° s. š. a 05° v. d.

⁵ Autor obrázku: Витольд Муратов – Vlastní dílo, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=11408241>

82° s. š. a 10° v. d.	83° s. š. a 15° v. d.	84° s. š. a 20° v. d.	85° s. š. a 50° v. d.	86° s. š. a 60° v. d.
87° s. š. a 65° v. d.	88° s. š. a 00° v. d.	89° s. š. a 15° v. d.	80° s. š. a 20° v. d.	81° s. š. a 35° v. d.
82° s. š. a 40° v. d.	83° s. š. a 30° v. d.	84° s. š. a 40° v. d.	85° s. š. a 80° v. d.	86° s. š. a 55° v. d.
87° s. š. a 20° v. d.	88° s. š. a 80° v. d.	89° s. š. a 10° v. d.	80° s. š. a 15° v. d.	81° s. š. a 75° v. d.

Specifickým bonusem bude objevení Malgremovy skupiny - bude to obrázek (viz níže), poměrně dobře ukrytý na území se souřadnicemi (nemusí být na stromě jako souřadnice). Za objevení Malgremovy skupiny bude získání bonusového času ve výši 10 minut (může se změnit dle aktuální situace).

Obrázek Malgremovy skupiny:

Po skončení této části hry si skupina vybere jednoho člena, který půjde s vedoucím na neznámé místo, kde se schová. Zbytek skupiny jej bude muset najít (imitace toho, že trosečníci slyšeli přibližující se píšťalu). Startovat se bude z tábora, úkryt bude v blízkosti tábora. Startovat do této části se bude dle vypočítaných penalizačních

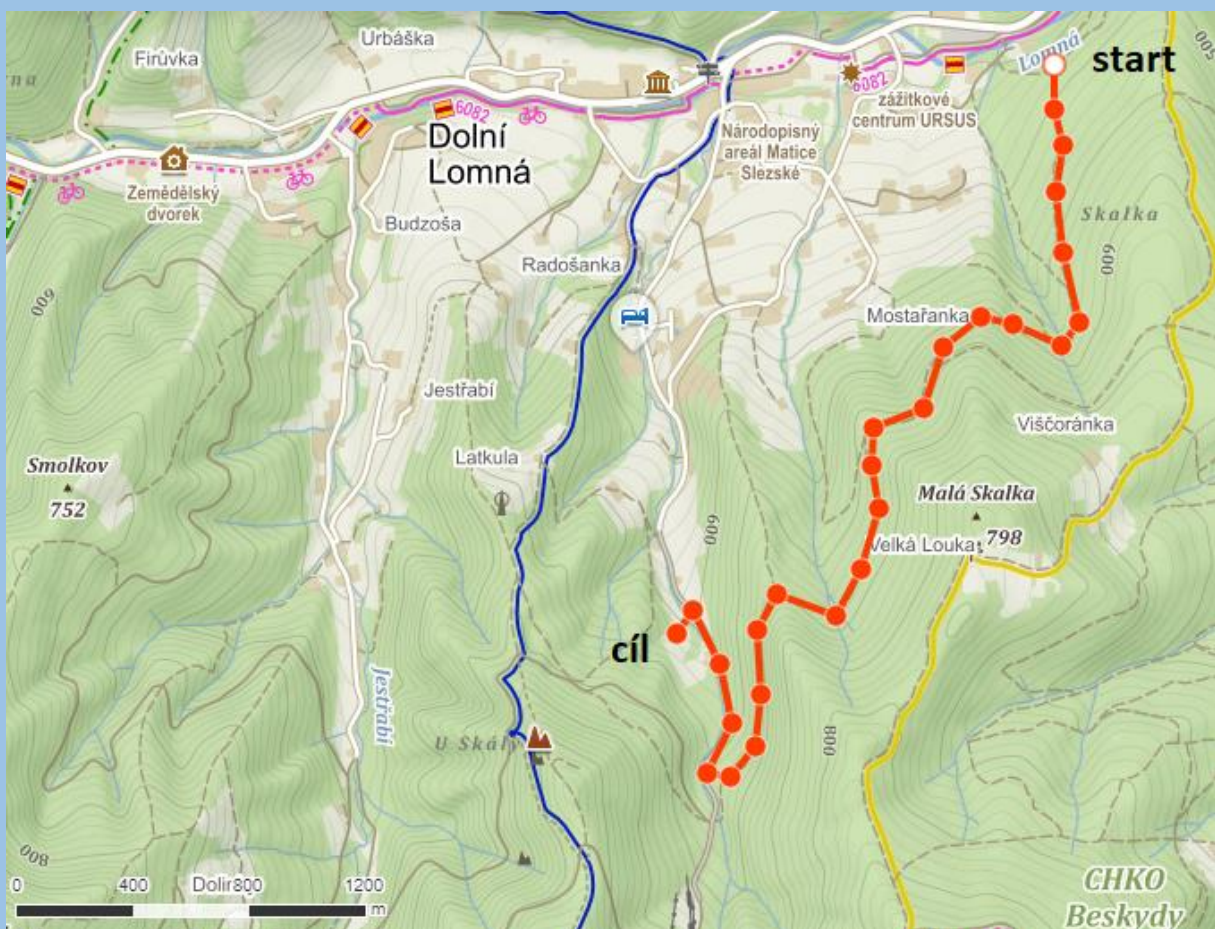

odstupů. Skupiny, které startovat nebudou, budou muset čekat ve velkém stanu v táboře (aby neviděly, kudy chodí jejich soupeři).

Když skupina najde svého člena, dostane od vedoucího instrukci, že mají pokračovat po trase z přírodního materiálu (eventuelně je možno v obtížných úsecích doplnit vzkazem) a po trase pátrat po dvou zprávách rozložených do několika zpráv dílčích. Po trase bude symbol dopisu (z klacků):

U symbolu dopisu bude vždy v okruhu do 15 metrů uschována část zprávy. Trasa povede od cesty nad táborem k bývalému tábořišti u Křínovského potoka (viz mapka):

Celkem bude na trase deset stanovišť s dopisy - viz dále.

STANOVIŠTĚ 1

„Povrch ledu byl pochodu neobyčejně nepříznivý,“ vypovídal Zappi před vyšetřující komisí v Římě, „a jeho pohyb rovněž. Nízká teplota byla příčinou, že Malmgrenovi již v prvních dnech pochodu omrzla pravá noha. Také Mariano utrpěl slabou omrzlinu na ruce, ta se však později zahojila. Malmgrenův duševní stav byl od počátku špatný. Koncem druhého dne měl nervový záchvat. Bědoval, zmítal se a říkal zmatená slova. Přispěli jsme mu masážemi, teplým nápojem a utěšovali jsme ho. Asi za čtvrt hodiny se vzpamatoval a prosil nás, abychom tomu nepřikládali význam a abychom mu prominuli, že nás tak zneklidnil. Po této příhodě jsme hovořili o možnosti návratu do stanu. Rozhodli jsme se však, že půjdeme dál, jednak proto, že bychom byli těžko stan našli, jednak proto, že jsme měli před sebou vážné poslání.“

STANOVIŠTĚ 2

Obtíže na cestě rostly, byly stále horší, zejména Malmgrenovi se špatně dařilo. Byl nejistý při skoku, a když upadl, musili jsme mu pomáhat vstát. Stal se také velmi mlčenlivým. Omrzlina na pravé noze se zhoršila, že mu slezly nehty, a ruce měl opuchlé tak, že nemohl nic dělat. A tu nás žádal, abychom ho usmrtili ranou sekery do hlavy, že si omotá hlavu kazajkou, takže nebudeme vidět následky rány. Odmítli jsme ovšem velmi důrazně a přemlouvali jsme ho tak dlouho, že nakonec svolil jít s námi dále. Ale v dvanáctý den pochodu klesl na led a pravil doslova: »Nemohu už dále. Zůstanu zde! Vy pokračujte!« Snažili jsme se ho přemluvit, aby šel s námi aspoň k nejbližšímu ledovému poli, které bylo pevnější než to, na němž jsme stáli. Vše bylo marné. Obnažil pravou nohu a ukázal nám odstávající kůži a hnijící maso. Žádal nás, abychom řekli jeho krajanům, proč zůstal zpátky, a znovu prosil o ránu sekerou.

STANOVIŠTĚ 3

Odmítl, abychom mu nechali potraviny; pravil, že by to jen o několik dnů prodloužilo jeho útrapy. Mluvil s námi o své matce. Žádal mě, abych jí donesl do Stockholmu jeho kompas, který je mu milou památkou na jinou výpravu. Také svůj doktorský zlatý prsten jí chtěl poslat, ten však se mu nepodařilo stáhnout s prstu, který byl příliš opuchlý. Na jeho vlastní žádost jsme ho uložili do jakéhosi příkopu, který jsme mu vyhrabali ve sněhu, a sněhem jsme ho také přikryli. Vedle něho jsme položili kousky ledu, aby

jimi mohl tišit žízeň. Celí zoufalí odešli jsme potom na pevnější kru, která ležela o několik desítek metrů dále. Tam jsme odpočívali plných deset hodin, domnívající se, že si to Malmgren rozmyslí a přijde za námi. Spatřili jsme ho ještě jednou. Stál, opíral se o ledový balvan, který ležel vedle jeho příkopu, a hlasitě nás vybízel, abychom šli dále. Potom nám Malmgren zmizel. Domníval jsem se, že spáchal nějaký zoufalý čin, třebaže jsme si všichni tři slíbili, že zemřeme klidně, přirozenou smrtí. Za několik hodin jsme zrušili tábor a se smutkem v duši jsme pokračovali v těžkém pochodu, prosíce boha o pomoc. To bylo 12. června 1928.

STANOVIŠTĚ 4

Na dalším pochodu jsme měli těžké překážky, ježto teplo pokazilo sníh a soudržnost ker. Po třech dnech pozbyl Mariano náhle zraku. Musili jsme se zastavit, smutni, že nedosáhneme vytčeného cíle, Severovýchodní země. Odpočinuli jsme si dva dny, a když se potom Mariánův zrak zlepšil, dali jsme se znovu na pochod. Naději na pomoc jsme pojali 17. nebo 18. června, kdy poprvé přeletěl nad námi hydroplán jen asi 200 nebo 300 metrů vysoko. Ale k našemu velkému zklamání nás nespátřil. V následujících dnech přeletěly hydroplány nad námi ještě čtyřikrát, ale nikdo si nás nevšiml. Pochodovali jsme ještě asi 4 dny, až konečně 21. nebo 22. června jsme dorazili k ostrovu Foynu. Děčila nás od něho vzdálenost necelého jednoho kilometru, ale musili jsme se podruhé zastavit, protože Mariano opět oslepl. Vzal jsem ho za ruku a vedl ho, ale on upadl a zranil se na noze, takže jsme musili odpočívat. Zatím se začal od nás ostrov zvolna vzdalovat.

STANOVIŠTĚ 5

Mariano mě vybízel, abych ho opustil a nechal mu jen tabulku pemikanu a kus příkrývky. Řekl jsem mu však, že bez jeho pomoci nedosáhnou pevniny, protože jediný člověk není s to překonat větší vodní plochy. Zatím nás pohyb ledu zanesl mezi 23. a 25. červnem na 4 až 5 mil od pobřeží Severovýchodní země. Měli jsme ještě na pět dní potravy. Mariano mě vybízel, abych se snažil stůj, co stůj dosáhnout sám země, cítím-li se k tomu dosti silný, ale já jsem odmítl. Dorazili jsme tam na velikou kru, kde jsem zřídil z kusů ledu jakousi chýši. Kolem 30. června jsme snědli poslední kousek pemikanu posvátně, jako hostii, pozdvihující mysl k bohu. Potom už Mariano neměl sílu k pohybu. Pokusil jsem se různým způsobem opatřit pro nás nějakou potravu, ale nezdařilo se mi to. Vzdal jsem se dalších snah o záchranu přes

Marianovo vybízení, ježto jsem podle letadel, směřujících k mysu Leigha Smitha, viděl, že záchranné akce pro Nobila jsou v plném chodu. Čekali jsme, odevzdáni do svého osudu, až konečně 10. července pětkrát nad námi zakroužilo velké letadlo a jeho posádka nám dávala znamení, že nás spatřili.

STANOVIŠTĚ 6

otazníky zůstávají: Je mnoho temných míst v Zappiho vyprávění a logika mu často uniká. Jako jediný doklad věrohodnosti přináší Malmgrenův kompas, ale ten viděl Běhounek v rukou Marianových už v okamžiku, když opouštěli červený stan. Podle líčení Zappiho byl Malmgren zcela klidný, když se odhodlávali jej opustit. Jejich čin byl neslýchaný a několik Malmgrenových řádek by tu bylo velmi důležitým dokladem, že se k němu odhodlali jen v zájmu záchrany druhů ve stanu, jak Zappi houževnatě tvrdil. Proč Malmgrena o ně nepožádali? Proč opustili kru v jeho sousedství, aniž se k němu ještě jednou vrátili? Proč Zappi odpovídal pokaždé jinak, když byl tázán Rusy, kde zůstal Malmgren? Byl to přece námořní důstojník, zvyklý na určování polohy lodi! Proč se italská vyšetřovací komise nezajímala o toto místo a vůbec se o něm slovem nezmínila? Proč Mariano, který byl ve stanu tak energický a iniciativní, úporně mlčel a nechal vyprávět jen Zappiho a ozval se pouze na potvrzení jeho slov? Proč Malmgren neodevzdal Zappimu Běhounkovy dopisy — skutečnost, nad kterou se velmi pozastavil a kterou neopominul vytknout při výsledku vyšetřovací komisí zkušený polárník, norský docent Hoel? Proč Malmgren, jenž pocházel z nezámožné rodiny, neposlal své matce peníze, které měl u sebe? Proč Zappi vědomě lhal, když tvrdil, že nejedli 12 dní, když jeho vzezření a lékařská prohlídka doktora Sredněvského na „Krasinu“ dokazovaly, že nejedl nejvýš dva dny? Na tyto otázky asi nikdy nebude dána odpověď*) a způsob, jakým zahynul ubohý důvěřivý Malmgren, zůstane zřejmě navždy jedním z tajemství polárního moře.

STANOVIŠTĚ 7

Co se stalo s vrakem vzducholodi? Ze všech účastníků výpravy se Nobile a Běhounek nejdéle a nejpečlivěji zabývali řešením tohoto problému. Nobile dospěl k pevnému závěru, že se vzducholodě nemohla vznítit ve vzduchu, ježto její motory byly zastaveny, nejsouce už s to fungovat. Elektrické vedení k motorům bylo přetřháno, a tak ani vznícení od jiskry při dopadu „Italie“

na led nebylo pravděpodobné. Tyto závěry vedly k překvapujícímu výsledku při určování, jak daleko od místa katastrofy mohla vzducholod dopadnout na led. Běhounek srovnal pečlivě všechny údaje o době, kdy spatřili kouř na východě, své vlastní i druhů. Z tohoto srovnání vyplynula nejdelší doba 20 minut. Přešetřil také všechny údaje o rychlosti větru v tu chvíli. Přicházel od jihozápadu a vzducholod letěla přímo proti němu. Palubní deník byl zachráněn a v něm jsou záznamy o rychlosti vzducholodi podle měření, které půl hodiny před katastrofou konal Zappi. Je také známo, jakou rychlost dodávaly vzducholodi její motory, které v tu dobu pracovaly. Ze všech těchto dat plyne rychlost větru 25 km za hodinu a touto rychlostí také letěl vrak na severovýchod, poněvadž svou vlastní rychlost ztratil brzděním na sněhu a na ledových krátech po pádu vzducholodi.

STANOVIŠTĚ 8

Nejdéle za 20 minut po katastrofě objevil se kouř na východě. Ale za tu dobu mohl vrak urazit nejvýš 8 kilometrů. Shořel-li celý, se vším všudy, jak tvrdil Zappi a jak ochotně uvěřila italská vláda, potom musilo shořet i 2000 litrů benzínu, které v tu chvíli byly ještě v jeho nádržích. Kouř z požáru 2000 litrů benzínu, pozorovaný ze vzdálenosti nejvýš 8 km, musil by však být daleko vydatnější než tenký sloup dýmu, který zpozorovali trosečníci u východního obzoru. Odhadovali tehdy jeho vzdálenost nejvýš na 30 km, ale mohla být daleko menší; je dobře známo, jak špatně se odhaduje vzdálenost i na pevnině, a na pack-icu a v částečné mlze je takový odhad ještě mnohem nesnadnější. Jestliže však sloupek kouře, zpozorovaný trosečníky, nebyl způsoben požárem vraku, jaký byl jeho původ? Byla nadhozena možnost, že Arduino a jeho druhové, aby ulehčili vraku a snadněji s ním přistali, shodili nádrž s benzínem a ten se při pádu vznal. Není však znám případ, že by se benzín vznítil pouhým nárazem. Vyloučíme-li tuto možnost, pak nezbyvá jiný závěr, než že šlo o znamení mužů z vraku.

STANOVIŠTĚ 9

Arduino stál v okamžiku, kdy se vrak po nárazu vzducholodi na led zvedl, na motorové lárce. Viděl druhy, kteří se octli na pack-icu, a jistě dobře zpozoroval, že žijí. Je přirozená domněnka, že se jim potom snažil dát znamení, že i oni přistali. Snad je později i opakovali, ale Nobilova skupina je pro nepříznivé počasí nespátřila. Jestliže přistali, měli mužové z vraku na 300 kg potravin a všechny možné potřeby, i saně, gumové čluny, boty a

obleky; k puškám jim chybělo střelivo, to bylo uloženo ve velitelské kabině. Jistě se dali na pochod, a to směrem na jih, kde předpokládali severní pobřeží Špicberků. Nevěděli, že vzducholod' byla za svého letu postupně zahnána daleko na východ od správného směru, a neměli přístroje k astronomickému pozorování, aby určili svou polohu. Vrak vzducholodi „Italia“ přistál nebo spadl v pásmu, které bylo ohraničeno čarami vyznačujícími pohyb ledu s Nobilovou skupinou, mnohem blíže k místu, kde došlo ke katastrofě „Italie“. Lze mít s jistotou za to, že i s nimi se pohyboval led stejným směrem. Podle všech zkušeností získaných za pochodu na pohyblivém pack-icu nakonec tento pohyb ledu, a nikoli jejich vlastní pochod určil místo, kam se dostali. Nejpravděpodobnější bude, že je led zanesl také k břehům Bílého ostrova.

STANOVIŠTĚ 10

Tam se asi zastavili, poněvadž musili poznat, že nejsou s to vlastní silou proniknout k cíli, který si určí. Zásob měli na 3 až 4 měsíce. Tam žili v střídavé naději a zklamání, tam pozorovali letadla na severozápadě, zoufale se asi snažili upoutat jejich pozornost a po marných pokusech se nakonec odevzdali svému osudu. Snad sáhli k poslednímu beznadějnému pokusu trosečníků, k lahvové poště, která však nikdy nedošla cíle. Krutá polární zima učinila pak konec jejich životům... Za celých 28 let, která uplynula od zkázy vzducholodi „Italia“, nebyla z moře vylovena nejmenší troska z ní pocházející. Je tedy velmi pravděpodobné, že trosky vraku neutonuly při tání ledu někde v moři, ale že uvázly na pevné zemi, kde spočívají dodnes... Snad se jednou podaří některému lovcí tuleňů za příznivého léta přistat u jiného místa nepřístupného Bílého ostrova. A snad tu potom narazí na tábor šesti nešťastných mužů, kteří zmizeli 25. května 1928 s vrakem vzducholodi „Italie“. Podaří-li se pak rozluštit jejich zápisky bude objasněno tajemství polárního moře spojené s osudem vraku a jeho posádky.

Vítězí ta skupina, která dojde do cíle jako první a odevzdá celou zprávu ve správném pořadí. Za každou nenalezenou část zprávy bude penalizace 15 minut (případně lze upravit dle situace).

Zamyšlení k 6. etapě: Kristova záchrana a vítězství

Trosečníci se dočkali záchrany. Mohutný ledoborec Krasin s celou svojí posádkou zvítězil nad nástrahami Severního ledového oceánu, nad nebezpečím několikametrových ker, které mohly celou velkou loď sevřít tak, že by se nemohla hnout. Tomuto vítězství v podobě

záchranu trosečníků na kře ledové i Malgremovy skupiny (žel již bez Malgrema) předcházet boj. Boj s počasím (mlha, vítr, mráz). Trosečníci čekali na záchranu skoro 2 měsíce v podmínkách, které si jen stěží dokážeme představit. Přesto toužili po životě, nechtěli umřít, chtěli udělat vše proto, aby byli zachráněni a mohli slavit vítězství. Stejně jako posádka na ledoborci Krasin byla odhodlána dát do záchranu vše - chtěli zvítězit za každou cenu. Cena za vítězství ale byla vysoká (někteří zaplatili cenu nejvyšší - Amundsen, Malgrem), ale mnoho stálo i vypravení letadel a ledoborců.

Vítězství obecně není jednoduché. Můžeme to vidět i ve sportu. Vítěz musí obětovat mnoho, aby mohl zvítězit. Za zlatou olympijskou medailí jsou roky dřiny, odříkání, tréninků, řada kvalifikačních závodů. Sportovec musí hodně obětovat (např. vstává ráno před školou ve 4:00, jde na trénink, po škole znovu trénuje), v podstatě tomu obětuje vše. Podobně záchranáři dali do záchranu trosečníků vše.

Ježíš je v Bibli představen jako vítěz - vítěz nad nejhorším nepřítelem člověka - smrtí. Trosečnickům šlo hlavně o jedno - zachránit život. Když nejde o život, nejde o nic, praví jedno rčení. Pán Ježíš Kristus porazil smrt, resp. smrt jej nemohla porazit, protože smrt je odplatou za hřích a Ježíš nikdy žádný hřích neudělal. Navíc na golgotském kříži zemřel za nás. Je to jako by za nás zaplatil dluh. Když někdo dluží peníze a nemá na placení, tak mu vše vezmou, někde ho i zabijí, ale když se najde někdo, kdo může zaplatit, tak bance je to jedno, hlavně, že je zapláceno, dluh vyrovnán.

1. Korintským 15,54-57: *„pak se naplní, co je psáno: ‚Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil! Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?‘ Zbraní smrti je hřích a hřích má svou moc ze zákona. Chvála buď Bohu, který nám dává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista!“*

Když svěříme svůj život do Božích rukou, když se rozhodneme jej poslouchat a následovat, vyznáme mu, že na svůj život sami nestačíme, pak jsme účastníci tohoto vítězství. A v Kristu můžeme i my sami v našich bojích vítězit.

Pán Ježíš přišel na zemi, aby zvítězil nad smrtí a nás, padlé lidi přivedl k vítězství, náš prohraný život obrací ve vítězný život. Matouš 12, 20: Nalomenou třtinu nedolomí a doutnající knot neuhasí, až dovede právo k vítězství. Jako lidé máme tendenci to, co je slabé, narušené, poničené raději vyhodit, zničit, zbavit se toho, nebo odsunout pryč, ale ne tak Bůh. Ani záchranci na Krasinu neodepsali trosečníky z lodi Italia a věnovali tomu mnoho času, prostředků a nasadili i svůj život.

1. Janův 5, 4 neboť kdo se narodil z Boha, přemáhá svět. A to vítězství, které přemohlo svět, je naše víra.

V životě budeme muset podstoupit mnoho bojů, sami se sebou i s druhými, s okolnostmi, ale v Kristu Ježíši můžeme vítězit, on dává sílu k vítězství.

Římanům 8,37: *„Ale v tom ve všem slavně vítězíme mocí toho, který si nás zamiloval.“*

Nejhorší je přemoci sám sebe, uznat, že potřebujeme Ježíše, dát mu důvěru našeho života. On je pak součástí našeho boje. Je kapitánem na „ledoborci Krasinu“ a my můžeme nést záchranu a vítězství druhým lidem. Když bude Ježíš kapitánem našeho života, vítězství je jisté

Zjevení 21,1-7: „A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude - neboť co bylo, pominulo.“ Ten, který seděl na trůnu, řekl: „Hle, všechno tvořím nové.“ A řekl: „Napiš: Tato slova jsou věrná a pravá.“ A dodal: „Již se vyplnila. Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec. Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé. Kdo zvítězí, dostane toto vše; já mu budu Bohem a on mi bude synem.“

Trosečníkům byl darován nový život (druhá půlka posádky vzducholodi Italia takovou šanci neměla). Kristus nám nabízí nový život, který přesahuje život zde na zemi, který má pokračování i v nebi, kde bude vše nové, nic tam nebude zkažené. To je důsledek Kristova vítězství!

© Ondřej Šimik

Ropice, červen 2019